

NOVA ГАЗЕТА

№ 38 (297) Жовтня 9, 2014, Нью-Йорк

№ 38 (297), October 9, 2014, New York

ЗА КИЇВСЬКИМ ЧАСОМ

**ПРЕЗИДЕНТОВІ ПОМИЛКИ,
А НАРОДНІ СЛЪОЗИ**

СТОР. 4

АМЕРИКА СЬОГОДНІ

**БАРАК ОБАМА: «ЕБОЛА
ВЖЕ В НАС НА ПОРОЗІ»**

СТОР. 10

У ГРОМАДІ

**ЖУРНАЛУ СУА «НАШЕ ЖИТТЯ» -
70 РОКІВ**

СТОР. 18

ВІД ШТАТУ ДО ШТАТУ

**ПЛАНЕТА КОВБОЇВ І РОДЕО -
ВАЙОМІНГ**

СТОР. 20-21

ЗАХИСТИ ІХ СВОЄЮ ПОКРОВОЮ!

СТОР. 3

**14 ЖОВТНЯ - ДЕНЬ
КОЗАЦТВА ТА УПА**

СТОР. 6-7

З благословення
Собору Єпископів УПЦ США
духовенство та миряни

Української православної катебри Пресвятої Тройці

(359 Broome Street, New York, NY 10013)

Запрошують усіх на

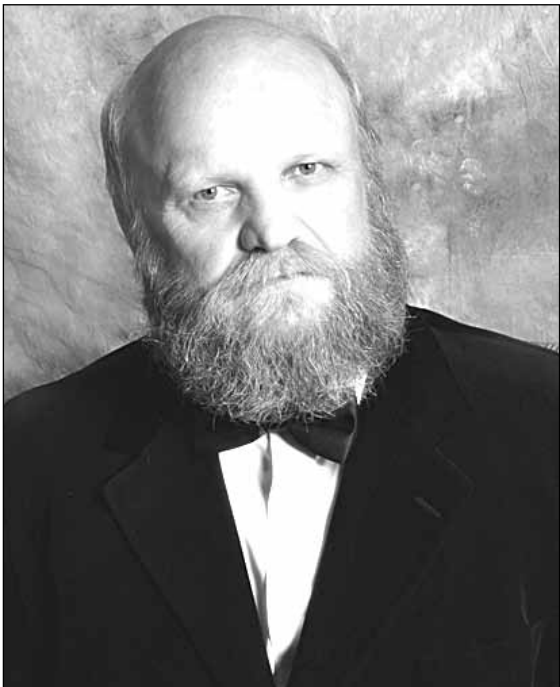
Посвячення оновленого храму катебри

18 жовтня, в суботу, 2014 р.

Архирейська літургія - о 9:00 год. ранку

Святковий обід та концерт - о 1:30 год. по полудні
(Український Народний гім, 140 2nd Avenue, New York)

Про свою присутність на святковому обіді
прохання завчасно повідомити за телефоном:
(646) 763-7289

65 рядків від редактора

Доброго дня, шановні читачі!

Наближається велике свято – 14 жовтня Україна й українці святкуватимуть День Покрови Пресвятої Богородиці. З 1999 року це свято в Україні відзначається як День українського козацтва. Вважається, що на Покрову в 1942 році було утворено Українську Повстанську Армію, тому 14 жовтня святкується ще і як день УПА.

Покрова Пресвятої Богородиці була одним з найголовніших свят запорозьких козаків, котрі будували багато однойменних храмів та особливо шанували ікони Покрови. Деякі Покровські храми, переважно XVIII століття, вицілили до нашого часу. Перлиною української архітектури вважаються Покровський собор у Харкові, зведений козаками в 1689 році в стилі козацького барокко, та Київська трибання церква Покрови на Подолі, побудована в 1766 році видатним українським будівничим Іваном Григоровичем-Барським.

Колись Покрова знаменувала початок сезону вечорниць і весіль. Однак нині України не до дулянь. Зухвалій московський агресор, використавши маргіналів – нащадків переселенців з Росії, яких у далекі 30-ті роки минулого століття завозили у виморені голодом українські села, не тільки захопив Крим, а й окупував частину нашої землі в Луганській та Донецькій областях. На жаль, замість того, аби всією країною піднятися на боротьбу проти окупантів, наша влада обрала шлях капітулянтства й боягузливих залаштункових дозволів з Путіним, який будь-які спроби розв'язувати проблеми мирним шляхом, а не зброєю, розцінює як слабкість і йде далі.

У цій складній для України ситуації, коли наші західні партнери не підтримують подальшої війни проти агресора, а закликають виконувати капітулянтські мінські домовленості, єдина надія на наш волелюбний народ. Недавно він, у супереч численним прогнозам горе-політологів, скинув, здавалося б, монолітного тирана, який немов полохливий заєць утік під крило до Путіна. Сьогодні він повинен дати зрозуміти президенту Порошенку, що Україна – це не кондитерська фабрика. Нею не можна гендлювати як циган сонцем. Якщо він хоче залишатися українським президентом, а не хлопчиком на побігеньках у Путіна, то має обрати шлях, за який виступає більшість нашого народу – боротьбу з московськими окупантами до переможного кінця. І тоді лицемірний Захід, побачивши, що гордий український народ жене в ший російських загарбників, притямом опиниться на нашому боці.

Нині, в переддень свята Покрови Пресвятої Богородиці, ми знову, як колись наші славні козаки та легендарні вояки УПА, просимо у Божої Матері заступництва. «Захисти нас, Свята Діво, своєю Покровою. Накрий нею наших славних вояків, які б'ються за рідну землю з осатанілими «соколами» Путіна. Нехай Твоя святая Покрова захистить вояків з добровольчих батальйонів, які пішли боронити наш рідний край за покликом серця, нехай вона накриє всю нашу Україну, боронячи її від чорних круків кривавого московського диктатора».

У день великого свята Покрови Пресвятої Богородиці кожна українська родина молитиметься за Україну, просячи в Матері Божої заступництва й допомоги. Нехай же цей день стане для всіх нас днем спільної молитви за Україну, за її військо, за вояків-добровольців, за всіх нас, українців, яких стіткало велике випробування – на нас знову, як у часи Чингісхана й Батия, посунула азійська орда, керована недобитим гебістом Путіним. І нехай з допомогою Матері Божої та її Покрови ми знову, як і тоді, дамо їй відсіч, захистивши себе і Європу від цієї чуми. Почуй нас, Пресвята Богородице! Допоможи ти захистити!

З пошаною до вас,
Валентин Лабунський –
головний редактор «Нової газети»

НАГОЛОСИ Й АКЦЕНТИ

Російська агресія на Сході, фактична втрата суверенітету над третиною Донбасу і загроза подальшого вторгнення з усією гостротою поставили перед українським суспільством два першочергових завдання: як зберегти державу й досягти миру, і проблему політичного лідерства.

Розв'язати першу проблему без відповіді на друге питання, швидше за все, неможливо.

Лідерство полягає не в тому, щоб дати відповідь на запитання: війна чи мир? Ми всі за мир. Лідерство полягає в тому, щоб знайти правильну відповідь на запитання: як краще і швидше досягти миру?

Єдиний спосіб очистити нашу землю від російських загарбників – це піднятися всім народом на велику вітчизняну війну проти окупантів

ЯК ЗБЕРЕГТИ ДЕРЖАВУ БЕЗ ВІЙНИ?

Проблема лідерства гостро поставила ще на Майдані, під час революції Гідності, коли мільйони вимагали від партійних лідерів дії, а триголова опозиція вичікувала й тупцювала на місці. Зрештою, радикальна частина Майдану взяла справу в свої руки й полетіли «коктейлі Молотова».

З перемогою революції і обранням президента ця проблема, на жаль, не зникла, а лише загострилася. Загострила її війна, точніше, необхідність комусь взяти відповідальність на себе, консолідувати й повести за собою людей, захистивши в такий спосіб державу від зовнішньої агресії.

На сьогодні вже цілком ясно, що президент України (який за означення є першим претендентом на політичне лідерство) обрав політику закулісних домовленостей, дипломатичних зусиль як відповідь на головне питання. Обравши цей шлях, президенту з кожним новим витком конфлікту буде дедалі важче й важче з нього зійти, навіть, якщо він і матиме такий намір.

Російська сторона володіє незмірно потужнішим арсеналом прийомів, щоб постійно втягувати Порошенка у це «переговорне» болото, вибиваючи одну поступку за другою, розщепляючи українське суспільство, протиставляючи владу і народ в Україні.

Логічним наслідком цієї політики став закон 5081 від 16 вересня «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей».

Президент, мабуть, не усвідомив, що, продавивши його, він зробив страшилку річ – розділив українське суспільство і розколов владні еліти. На «голубів» і «яструбів», на тих, хто за мир на будь-яких умовах, і тих, хто вважає, що мир і країну треба захищати зі зброєю в руках.

Український історичний досвід беззаперечно доводить: поділ суспільства і еліт у подібних обставинах завжди призводить до поразки і втрати державності.

Всупереч цьому досвіду, президент обрав філософію «мир за будь-яку ціну». В цьому сенсі Порошенко дослівно, сам того не відаючи, повторює «Зборівський шлях» Богдана Хмельницького. Зборівські мирні угоди 1649 року, як відомо, призвели до Берестечка, а Берестечко призвело

до Переяслава. Це був шлях поразки й багатовікового рабства.

На моє переконання, Україна потребує зовсім іншої політики. Вона може бути сформульована приблизно так: ми маємо незмірно більше шансів зупинити війну й досягти миру, якщо прискореними темпами готуватимемося до відсічі агресору, готуватимемося до війни. Якщо будемо готові воювати, захищати свою землю й країну.

У разі, коли президент, влада і народ оберуть таку філософію, то це має передбачати:

- переведення всієї економіки на військовій рейки, на роботу в режимі особливого періоду;

- пріоритетне й повне завантаження підприємств вітчизняного ВПК та їхнє безперебійне фінансування;

- прискорену модернізацію й переозброєння української армії, переведення її на контрактну основу й негайне створення резерву бойової готовності;

- закупівлю тих озброєнь, яких не вистає, або яких не виробляє українська військова індустрія.

Це також має передбачати централізоване й масове переведення життєдіяльності цивільного населення в умови ймовірного введення воєнного стану:

- відновлення на підприємствах, організаціях і територіях навчань з цивільної оборони;

- створення при військоматах в усіх населених пунктах загонів територіальної оборони;

- організація для всіх навчань з оволодіння стрілецькою зброєю, надання першої медичної допомоги, тактикою бойових дій в сучасних умовах.

Нарешті, це має передбачати ідеологічне перелаштування населення на військовий лад, в тому числі з допомогою агітаційно-пропагандистських заходів.

Це і є в загальних рисах концепція воюючої країни, країни, що готується себе захищати.

Багато що з вище описаного, більшою чи меншою мірою, реалізується сьогодні в різних регіонах нашої країни силами добровольців, волонтерів та місцевої влади.

Головна проблема полягає в тому, що таке налаштування країни на боротьбу проти агресора і захист своєї землі повинен артикулювати президент, якщо він є лідером нації.

Тільки на цій основі можна відновити консолідацію суспільства, порушену ухваленням ганебних пропутінських законів 16 вересня. Тільки так можна втримати й підняти патріотичний дух народу, його здатність витримати труднощі й незгоди, неминучі в подібній ситуації.

Ані консолідації, ані патріотизму не буде, якщо суспільство бачитиме односторонні поступки, здачу території, капітулянтство, що межує зі зрадою національних інтересів, і що лише провокує агресора до нових захоплень.

Президент України має бути чесним зі своїм народом і говорити йому правду, якою б гіркою вона не була. Він не має права плисти за течією, заколисувати себе й суспільство мантрами про мир, одностайну підтримку Заходу і своїми нібито домовленостями з російським диктатором.

Неправильно підігрівати в частини суспільства й ілюзію, що мир настане, бо ми припинили вогонь, демонструватимемо свою миролюбність, погодимось на умови Путіна і заклики Європи.

Це не мир. Це тимчасове перемир'я, яке означає лише відкладену війну. Така політика точно приведе до нової війни. Тоді Путін піде далі в Україну, знайшовши будь-який привід для нового вторгнення.

Президент, якщо він хоче здійснювати політичне лідерство, повинен згуртувати й повести народ за собою, а не плестись у хвості подій і діяти за ситуацією. В протилежному разі станеться так, як сталося на Майдані – радикальна частина суспільства знову візьме справу в свої руки і Україну залле хвиля Гайдомаччини й Коліївщини, за якою вирине примара Руїни.

Або здійснення політичного лідерства візьме на себе хтось інший. Рішучіший, чесніший і сміливіший.

Тарас Стецьків,
народний депутат України
1-4 та 6-го скликань

ЗА КИЇВСЬКИМ ЧАСОМ

ськими військовиками Донецьке летовище. Якщо поєднати ці два факти, стає зрозуміло, що незабаром російські літаки з російськими екіпажами буде оголошено військовими силами «ДНР» і «ЛНР», які зможуть завдавати ударів по Києву, Дніпропетровську, Херсону... Важко сказати, що там наговорив Путін Порошенкові під час їхніх таємних телефонних розмов, про зміст яких нічого не знає народ, однак для України буде трагічно, якщо наш президент бодай трохи довіряє цим казкам керівного чекіста Кремля. Після так званих виборів

шенко вважає, що найгірше вже в минулому?

Якщо глава держави так полюбляє спілкуватися з лідером країни-агресора, то йому варто було б заявити візаві, що Україна за жодних обставин не відмовиться від свого суверенітету і територіальної цілісності, що це для Порошенка є червоною лінією, яку він не переступить. Однак дуже сумніваюся, що він із його бізнесовою ментальністю так учинить... А варто лише Путіну побачити, що фанатично, насмерть нинішня влада Україну не захищатиме, що її очолюють

Крім того, у тамтешніх водосховищах води залишилося на півтора місяця, а Керченська переправа найближчим часом припинить роботу у зв'язку зі штормами. Кримчан дурили фантастичним проектом будівництва мосту над Керченською протокою. У 1942 році Німеччина його там збудувала, проте коли крига скресла, він був геть знесений льодовими масами. Електрика також на 70% надходить з України, як і газ. Хоча радник шефа МВС України Антон Геращенко легковажно заявив, що, мовляв, продовольство РФ

всіх, що все добре, що ось-ось настане мир, що Крим і Донбас незабаром знову стануть українськими. Що це? Наївність чи повна неадекватність. Психологи часто зустрічаються з типажми, які вимальовують на словах ілюзорний світ, який вони хотіли б бачити, але насправді ця ілюзія дуже далека від реальності. Воістину, як писав поет, на цвинтарі розстріляних ілюзій уже немає місця для могил. Причому такі люди, стверджують психологи, свідомо не хочуть бачити реальність. Чи не з таким типажем ми зіткнулися, з триумфом обравши

ПРЕЗИДЕНТОВІ ПОМИЛКИ, А НАРОДНІ СЛЬОЗИ

Недавні прес-конференція президента України Петра Порошенка лишила чимало запитань, зокрема й щодо адекватного розуміння нинішньої ситуації першою особою держави. Його обіцянки народу, що ухвалення антиукраїнських законів на догоду Путіну про особливий статус окремих районів Луганської та Донецької областей (фактично російських анклавів на українській землі, які фінансуватимуться українським народом і з яких Путін посує далі на захід) й аміністю бандитам, які вбивали не тільки українських вояків, а й катували, гвалтували й грабували місцеве мирне населення, принесе Україні мир і спокій, виявилися пустою порожніми «фантиками». Бо бандити та путінські окупанти, як і очікувалося, наплювали на так звані мінські домовленості й продовжують вбивати, гвалтувати й грабувати. З допомогою путінських систем залпового вогню вони перетворюють населені пункти Донбасу на випалену землю, над якою стоїть страхотливий трупний запах, бо це тепер і не земля зовсім, а жажливий «паштет» з ґрунту, колишніх домівок місцевих мешканців та їхніх тіл. Отака ціна домовленостей Порошенка з Путлером.

Великий подив викликала фраза верховного головнокомандувача Збройних сил України на прес-конференції про те, що «найнебезпечніша частина війни закінчилася». Хоча аналіз нинішнього становища засвідчує, що найнебезпечніше тільки-но починається і до цього причетний особисто пан Порошенко, який погодився на капітулянтські донбаські закони від 16 вересня 2014 року. Сепаратистам і терористам дали три роки для авральної розбудови псевдодержав «ДНР» і «ЛНР», насамперед їхніх силових структур, для подальшого насичення цих «бантустанів» зброєю, інструкторами, працівниками спецслужб з Росії і, головне, для заходу туди російських військових підрозділів, які оголосять себе армією «ДНР» і «ЛНР».

Є дані, що в Ростові-на-Дону помічено багато військових літаків без розпізнавальних знаків, водночас спецназ РФ щодня штурмує контрольоване україн-

За помилки політиків завжди розплачується народ

до так званих парламентів «ДНР» і «ЛНР», які мають відбутися на початку листопада, псевдодержави оголосять себе «Новоросією» і, цілком можливо, будуть визнані РФ, яка зажадає від України повернути «Новоросію» всі території Донецької та Луганської областей включно з Маріуполем, Краматорськом, Слов'янськом тощо. У разі невиконання вимог вона піде їх завойовувати, з чим, не виключено, впорається до зими, якщо наша влада й надалі діятиме так «ефективно», як досі. За цей час уже можна було встигнути створити на Донбасі нові адміністративні одиниці, наприклад Маріупольську область (чи Приазовську), Сватівську (північ Луганщини), приєднати кілька західних районів Донецької області до Дніпропетровської, щоб і таким чином обмежити та ізолювати заразу в особі «ДНР» та «ЛНР». Однак і в цьому напрямку не зроблено геть нічого.

Насправді, попри всі зусилля пропагандистів Банкової, зрозуміло, що припинення вогню на Донбасі знову є одностороннім, лише з боку України. Принаймні два десятки населених пунктів регіону, які контролюють українські війська, постійно піддаються атакам терористів і російських підрозділів.

Екс-голова Луганської обласної держадміністрації Ірина Веригіна заявила в телеєфірі «Першого Національного», що в її області – війна, що про припинення вогню не йдеться, що стріляють і вбивають кожного дня, армія не має теплої одягу і потрібного постачання, а центральна влада не поспішає діяти. І за таких умов президент Поро-

політичні бариги, як це надихне його йти до «останнього» моря. На морі ситуація також дуже тривожна. На півночі Криму, на Пелопонні, Росія сконцентрувала потужне ударне угруповання своїх військ: мотострілецькі частини, танки, великокаліберну артилерію, «Гради», «Смерчі», «Урагани», гелікоптери, літаки тощо.

Це робиться без будь-якої мети? Однак така концентрація військ є справою дорогою, витратною. Надто збитково розважатися такими «іграми». Нині у складі Чорноморського флоту РФ, крім двох штатних великих десантних кораблів (ВДК), з'явилися ще два, що прийшли в Чорне море з Балтійського флоту. Їх використовують для того, щоб висаджувати десанти на узбережжя супротивника. Питання: куди можна висаджувати десанти з Криму? Варіанти з членами НАТО Туреччиною, Румунією, Болгарією і навіть Грузією ми не розглядатимемо. Натомість Очаків, Миколаїв, Одеса, а також Маріуполь і Бердянськ викликають побоювання як реальні цілі можливої великої операції.

Є й інші чинники, що підігрівають агресивність кремлівського керівництва. Треба забезпечувати Крим усім необхідним. Нині продовольчий баланс півострова ще так-сяк тримається на завезенні харчів через Перекоп українськими бізнесменами і логістиці через Керченську переправу. Продовольчі проблеми тамтешнього населення не дуже непокоять Путіна. Він гуманіст не більший, ніж Сталін. Але в Криму десятки тисяч російських військовиків, а це вже зовсім інша справа.

зможе завозити на півострів морським шляхом (то чому ж не завозить?), уже за місяць перед Путіним може постати реальна проблема: або повернути Крим Україні, або спробувати захопити Херсонську область із її такими потрібними півострову ресурсами, насамперед водними та інфраструктурними.

Тому важко сказати, на чому базується геополітичний оптимізм Петра Порошенка. Навіть мінські домовленості для Криму – це засіб аж ніяк не припинення конфлікту на Південному Сході України, а перегруповання сил і вибору іншого напрямку удару.

І пацифістсько-миролюбні пісні офіційного Києва лише стимулюють Путіна до подальшої агресії. Україна завжди своєю немилитарністю провокувала Росію на напад.

Важко сказати, що спонукало верховного головнокомандувача зробити заяву про те, що найнебезпечніша частина війни вже позаду, бо вона морально-психологічно дестабілізує і роззброює націю. Хіба що тільки бажання видаватися переможним миротворцем на парламентських виборах. Але Україні такі публічні фрази можуть коштувати надто дорого. І вже коштують. Помилки президента Порошенка обертаються для народу України слізьми, кров'ю і невимовними стражданнями. Десятки тисяч людей втратили свої домівки і в буквальному сенсі живуть на валізах, немов бомжі. Щодня кількість біженців із зони бойових дій збільшується на 20-30 тисяч осіб. Україна стоїть на порозі гуманітарної катастрофи, а президент Порошенко запевняє

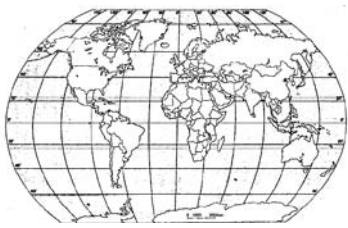
в травні цього року своїм президентом олігарха Петра Порошенка?!

Утім, дещо нинішня влада все-таки збагнула. Про це свідчить, наприклад, бажання Порошенка збільшити витрати на оборону до 5% ВВП. Справді, це революційний крок, урахувавши, що майже за всі роки незалежності видатки на військо заледве сягали 1% ВВП. Проте і такий доволі стриманий в умовах війни захід спровокував ще одну атаку пацифістів. Зокрема, відомий політолог Вадим Карасьов волав у телеєфірі, що не треба так багато витрачати на армію, і лякав усіх мілітаризацією України. Він не здогадується, що означає на війні пацифікація? І коли Карасьову вказали, що майже за весь період існування це той мінімум, який віддає на оборону Ізраїль, вигукнув: «Не треба тут створювати Ізраїль!». Якраз треба. Ця близькосхідна країна доволі успішно існує в найважчих умовах. Ми також хочемо зберегтися як нація і держава, що тепер неможливо без високого рівня мілітаризації.

Уся діяльність нині чинної верхівки ще раз підтверджує, що найслабшою ланкою українського соціуму є влада. І навряд чи парламентські вибори її посилять. Не треба забувати, що ось уже 23 роки на політичній сцені країни перебувають ті самі гравці, які час від часу вдають власне «оновлення». Однак той стан України, який ми сьогодні бачимо, яскраво демонструє якість їхніх керівних «чеснот».

Ігор Лосєв,
політолог, доцент Києво-Могилянської академії

МІЖНАРОДНА ПАНОРАМА

Згідно з повідомленнями з Туреччини, щонайменше 19 осіб загинули в сутичках під час протестів курдів, пов'язаних з подіями у місті Кобані. Бої за це місто тривають на кордоні між Сирією та Туреччиною, де курдські сили почали операцію проти бойовиків, заявляючи, що вони, нарешті, хочуть бути державним народом.

Курди протестують проти бездіяльності Туреччини в обороні міста Кобані, яке атакують бойовики «Ісламської держави» (ІД) і де проживає багато курдського населення. Спецзагони поліції застосували газ та водомети в кількох містах та містечках після того, як курдські заворушення поширилися

країною, включно з Анкарою та Стамбулом. У кількох містах на південному сході Туреччини, де мешкає багато курдів, введено комендантську годину.

Десять осіб загинуло у найбільшому курдському місті Туреччини Діярбакирі, де протестувальники підпалювали крамниці та автобуси. Також звідти повідомляється про сутички між курдами та ісламістами-прихильниками ІД, які категорично заперечують право курдів на створення власної держави. Жертви є й у східних провінціях країни. Поранень зазнали також люди в турецькій столиці Анкарі та Стамбулі.

Вважають, що в разі, якщо бойовики ІД завоюють Кобані, вони отримають повний контроль над довгою ділянкою сирійсько-турецького кордону. Саме через цю ділянку до Сирії потрапляють більшість бойовиків з інших країн. Це також дозволить ІД перекачувати нафту із захоплених родовищ. Туреччину дедалі активніше

Курди – один з небагатьох великих народів нашої планети, який не має своєї державності

закликають робити більше для того, щоб допомогти курдським силам у Кобані.

Заступник прем'єр-міністра Туреччини Ялчін Акдоган назвав «великою брехнею», що його країна нічого не робить для захисту Кобані. За його словами, Туреччина робить «усе, що

можна зробити». Турецький міністр внутрішніх справ Ефкан Ала звинуватив учасників демонстрацій у «зраді своєї власної країни» та закликав їх припинити протести, інакше вони зіткнуться з «непередбачуваними» наслідками. «Жорстокість наштотхнеться на жорстокість.

Ця ірраціональна позиція має бути негайно відкинута, і протестувальники мають піти з вулиць», – сказав він журналістам в Анкарі. Лідери курдів у відповідь на ці погрози відповідають, що вони – один з небагатьох великих народів планети, який не має своєї державності, й нині настав час бодай розпочати боротьбу за її створення. Заборонена Анкарою Робітничка партія Курдистану звернулася до своїх членів та прихильників із закликом вийти на вулиці, щоб протестувати проти наступу ІД, за створення Курдистану.

Водночас турецька прикордонна поліція повідомляє про затримання майже 300 курдів, які перетнули турецький кордон біля міста Кобані.

Протести спалахнули також на вулицях у Німеччині, зокрема в Гамбурзі. Там курди пішли на зіткнення з поліцією та радикально налаштованими мусульманами під гаслом «Настала пора народження Курдистану!».

ПІВНІЧНА КОРЕЯ – ОСТРІВ НЕСВОБОДИ

За часи комуністичної диктатури в концентраційних таборах Північної Кореї загинуло сотні тисяч людей

Під час рідкісного для ООН виступу представника КНДР посланець Пхеньяна Чхве Мьон Нам заперечив, як він висловився, «безпідставні чутки» про порушення прав людини в Північній Кореї. Дипломат заявив, що в його країні не існує трудових таборів, а є лише система «перевиховання працюю» у місцях ув'язнення.

Виступ Чхве Мьона Нама став відповіддю на доповідь ООН, у якій йшлося про повсюдні й систематичні порушення прав людини у Північній Кореї, в концтаборах якої перебувають десятки тисяч в'язнів.

Чхве Мьон Нам назвав Північну Корею «перехідним суспільством», у зв'язку з чим у країні «можуть бути певні проблеми, як, зокрема, в економіці та інших сферах». За його словами, економіка Північної Кореї стала жертвою дій «зовнішніх сил». Очевидно, він мав на увазі режим санкцій, накладений на Пхеньян у зв'язку з ядерними випробуваннями, що тривають у цій країні, а також випробуваннями балістичних ракет.

У доповіді ООН, опублікованій у лютому, зазначено, що є докази «систематичних, масштабних і серйозних порушень прав людини» в Північ-

ній Кореї. За словами авторів документу, люди, звинувачені в політичних злочинах, зникають, їх відправляють до концтаборів, де їх чекають «голод, примусові роботи, страти, тортури і зґвалтування. Вагітних жінок у цих таборах змушують робити аборти, або ж їхніх дітей вбивають».

Доповідь ООН базується на свідченнях біженців з Північної Кореї. Згідно з документом, за останні 50 років «сотні тисяч політичних в'язнів загинули у цих таборах». Північна Корея у вересні опублікувала свою власну доповідь, у якій йдеться про те, що «ворожі сили постійно поширюють чутки щодо «питання про права людини» в КНДР, намагаючись запламувати її репутацію й повалити суспільний лад та ідеологію, обрані корейським народом».

Майкл Кербі, голова комісії ООН з розслідування порушення прав людини у Північній Кореї і автор доповіді ООН, заявив, що Пхеньян, судячи з усього, останнім часом намагається продемонструвати себе в кращому світлі, але реальність засвідчує протилежне: Північна Корея – це острів не-свободи й зневаги до людської гідності на нашій планеті.

НОБЕЛІВСЬКИЙ ТИЖДЕНЬ-2014

Цими днями в Стокгольмі на-зивають лауреатів Нобелівських премій за 2014 рік. Церемонія оголошення набеліантів триває з 6 по 13 жовтня. Сума кожної з Нобелівських премій цього року становить 8 мільйонів шведських крон (1 мільйон доларів).

Нобелівську премію в галузі хімії за 2014 рік присуджено за розробку флуоресцентної мікроскопії американським ученим Еріку Бетцигу, Вільяму Морнеру та німцю Стефану Геллу. Розроблена ними флуоресцентна мікроскопія дозволяє вивчати будову різних об'єктів на дуже малих масштабах з високою чіткістю зображення. З допомогою цієї мікроскопії можна вивчати структуру окремих живих клітин і молекул, що надзвичайно важливо для створення нових ліків.

Цьогорічні лауреати Нобелівської премії зробили революційні відкриття, які допоможуть створити нові ліки, ефективні системи енергозбереження та розкриють механізм «навігації», своєрідне GPS у тварин і людини

Лауреатами Нобелівської премії в галузі фізики за 2014 рік стали 85-річний японський учений Ісаму Акасака, його земляк 54-річний Хіросі Аmano та ще один японець, який, однак, мешкає й працює в США – 60-річний Сюдзі Накамура. Їх удостоїли цієї найпрестижнішої в науковому світі премії за створення

синіх світлодіодів. Відкривши їх, учені впоралися із завданням, яке ще в ХХ сторіччі вважали чимось з галузі фантастики. Цей винахід зробить справжній прорив в галузі енергозбереження.

Нобелівську премію-2014 в галузі фізіології й медицини поділили між собою американсько-британський учений Джон О'Кіф та подружжя Май-Брит й Едвард Мозери з Норвегії, які з'ясували, як влаштована внутрішня «навігаційна система» тварин і людини.

Коли цей номер «Нової газети» потрапить до рук читачів, стане відомий ще один лауреат – в галузі літератури.

Церемонія ж нагородження всіх лауреатів за традицією відбудеться 10 грудня – в день смерті засновника премії, шведського підприємця й винахідника Альфреда Нобеля.

НАСКЕЛЬНІ МАЛЮНКИ В ІНДОНЕЗІЇ – ПЕРЕГЛЯД ІСТОРІЇ МИСТЕЦТВА

На індонезійському острові Сулавесі виявлено одні з найдавніших наскельних малюнків, зроблених людиною. Ця знахідка поставила під сумнів претензії Європи на те, що вона є батьківщиною мистецтва.

Серед наскельних знахідок – детальні малюнки диких копитних тварин, а також трафарети – відбитки долонь, що робилися фарбою, якою обводили довкола притиснутої до стіни руки.

Науковці, які застосували радіовуглецевий метод датування, вважають, що найдавніші з цих трафаретів було зроблено майже 40 тисяч років тому, тобто вони є найдавніши-

Цьому малюнку на скелі острова Сулавесі (Індонезія) 40 тисяч років

ми зображеннями такого типу в світі. До цього часу такі старі зображення знаходили лише в Іспанії й на півдні Франції.

На думку дослідників, це відкриття означає, що мистецтво або розвивалося незалежно в різних частинах світу, або його

принесли перші сучасні люди, які десятки тисяч років тому залишили Африку.

За матеріалами зарубіжної преси підготував
Хома Мусієнко
Фото AFP

ГЕРОЯМ СЛАВА!

Про співрозмовника:

Василь КУК (псевдо: Василь Коваль, Юрко Леміш, Ле, Ведмідь) — генерал-хорунжий, головнокомандувач УПА з 1950 року (після загибелі Романа Шухевича). Народився 11 січня 1913 року в селі Красне, Золочівського повіту на Тернопільщині (нині — Львівська область). Навчався в Золочівській українській гімназії, належав до Пласту, в 1919 році став членом Організації українських націоналістів (ОУН). Після закінчення гімназії навчався на юридичному відділенні Люблінського католицького університету, організувавши й очоливши там студентську групу членів ОУН. За революційну діяльність неодноразово заарештовувався польською поліцією. У травні 1937 року перейшов у підпілля. В 1940 році за дорученням КЕ ОУН на західноукраїнських землях перебував у Кракові, організовував нелегальні переходи кур'єрів і зв'язкових ОУН через радянсько-німецький кордон. У той час працював разом з Романом Шухевичем. Після II Великого Збору провідник ОУН Степан Бандера призначив його членом Проводу ОУН, у якому Василь Кук очолив організаційну референтуру. В той час брав участь у діяльності військового штабу, відбував старшинські військові вишколи.

Навесні 1941 року організував і очолив Центральний штаб похідних груп ОУН для переходу в східні області України, включно з Кримом і Кубанню. В червні 1941 року очолив Львівську провідну похідну групу, яка прибула 30 червня до Львова й організувала Народні Збори, на яких було проголошено Акт відновлення Української держави.

В липні-серпні 1941 року організував і очолив Київську провідну похідну групу членів ОУН (близько 30 осіб), переважно зі східних областей та Волині, для повторного проголошення відновлення української державності в Києві. 31 серпня цього ж року в м. Василькові частина членів групи, в тому числі й В.Кук, була заарештована гестапо. При транспортуванні групи до Львова в Луцьку В.Куку разом з Дмитром Мироном та зв'язковим Тарасом Онишкевичем вдалося втекти з-під варті і дістатися до Львова.

Навесні 1942 року В.Кук очолив Провід ОУН на південно-східних українських землях. Після загибелі Д.Мирона в липні 1942 р. та арешту його заступника П.Сака безпосередньо керував діяльністю ОУН на всіх українських центрально-східних і південних землях. Навесні 1943 року очолив УПА-Південь.

У квітні 1944 р. керував найбільшим боєм УПА під Гурбами. З 1947 року був заступником Романа Шухевича на всіх його посадах, а після його загибелі 5 березня 1950 року В.Кука було обрано головою Проводу ОУН в Україні, Головним Командиром УПА та головою Генерального Секретаріату Української Головної Визвольної Ради (УГВР).

23 травня 1954 року В.Кука заарештували співробітники КДБ за допомогою завербованого колишнього підпільника «Чумака» (Миколи Примаса), якого Кук добре знав особисто. Перебував у слідчих в'язницях Києва та Москви до 1960 року. Звільнений у зв'язку з новим курсом політики М.Хрущова. Після звільнення КДБ розсилали фальшиві листи із закликом повертатися в підрадянську Україну ніби-то за підписом В.Кука з метою скомпроментувати його в очах українців.

Помер 9 вересня 2007 року в Києві. Похований згідно із заповітом в рідному селі Красне.

Пропонуємо увазі наших читачів останнє інтерв'ю останнього головнокомандувача УПА, яке він дав незадовго до своєї смерті.

— Перемога над гітлерівською Німеччиною в далекому 1945 році є для нинішнього покоління росіян ледь не параноєю. Вони кожного року вихваляються, що врятували світ від «брунатної чуми», що визволили Європу, подарували людству щасливе майбутнє. День Перемоги 9 травня вони нині використовують для демонстрації своєї винятковості, ледь не авангарду людської цивілізації. А що для Вас значить День Перемоги?

— День перемоги над гітлерівською Німеччиною. Гітлеризм — це жахливо, і з ним воювала вся Європа і весь світ, а не тільки Червона Армія. У тому числі з нацистами билася й Організація українських націоналістів (ОУН), і Українська Повстанська Армія (УПА). Без антигітлерівської коаліції Радянський Союз було б розгромлено, бо Японію на Далекому Сході стримували від нападу на СРСР США, а в Європі проти гітлеризму піднялися цілі народи.

Ми почали боротьбу з гітлеризмом майже тоді ж, коли й Червона Армія — з липня 1941-го. Німці почали арештовувати оунівців, які 30 червня 1941 року проголосили незалежність України у Львові, і було вирішено створювати бойові групи для боротьби з німецькими окупантами.

Василь Кук — останній головний командир УПА (1950-1954 рр.)

Але ми хотіли продемонструвати юному поколінню і нашим нащадкам, що без власної держави, без своєї армії, без опору гнобителям усіх мастей їх знищуватимуть, як поголовно знищували тих комуністів у ВКП(б) України, котрі стояли на національних позиціях.

— Ви пам'ятаєте Київ воєнних років?

— Практично ні. Коли ми організовували підпілля для боротьби з нацистами, то до Києва вирушив уже згаданий Дмитро МIRON разом з Пантелеймоном Саком, вихідцем із села Бишів Макарівського району на Київщині. Моя група діяла в Дніпропетровську.

Я очолював Провід ОУН на південно-східних українських землях — в цей територіальний підрозділ входили і Донбас, і Запоріжжя, і Крим, і Одещина... Був у Києві нелегально навесні 1943-го, коли німці заарештували, а потім замучили в катівнях гестапо Пантелеймона Сака. Мені довелося в спішному порядку відновлювати підпільну організацію в столиці.

— Чи вважаєте себе киянином?

— Повноцінним киянином я став уже в 1960-му році, коли вийшов з радянської в'язниці. Переїхав до Києва, працював під наглядом КГБ в Інституті історії АН УРСР, навіть писав статті в Українську Радянську Енциклопедію,

ОСТАННІЙ КОМАНДАРМ

14 жовтня, на День Покрови Пресвятої Богородиці, український народ відзначає й День козацтва та Української Повстанської Армії

З цих бойових груп і виросла УПА, створена в жовтні 1942-го. УПА — єдина з усіх сил європейського антифашистського опору, яка вела бойові дії проти нацистів без іноземної допомоги.

— Але УПА звинувачують ледь не в співпраці з гітлерівцями...

— Це зухвала брехня. Тисячі бійців і підпільників ОУН і УПА загинули в нерівних боях з гітлерівськими загарбниками. Група, до складу якої я входив, в 1941-му прямувала до Києва і була заарештована у Василькові німцями. Нас везли до Львова — на слідство і, швидше за все, на розстріл.

По дорозі, в Житомирській тюрмі, багатьох катували, але ніхто не видав товаришів. Мені вдалося втекти в Луцьку, разом з Дмитром Мироном, який потім очолив націоналістичне антифашистське підпілля в Києві.

МIRON загинув у липні 1942-го, під час перестрілки з гестапівськими агентами, на розі нинішніх вулиць Хмельницького та Лисенка в Києві. На Київському оперному театрі нині є меморіальна дошка на його честь.

— Де Ви зустріли 9 травня 1945 року?

— В Умані, в бойовому підрозділі УПА. Того дня ми випустили дві листівки — від імені Головного командира УПА Романа Шухевича і від імені ОУН. У листівках було привітання всіх жителів України з перемогою над нацизмом.

Там також підкреслювалося, що разом з гітлерівським імперіалізмом

Українська Повстанська Армія була єдиним у світі військовим формуванням, яке без іноземної допомоги воювало на два фронти — проти гітлерівських нацистів і сталінських поневолювачів

потрібно перемагати й імперіалізм сталінський. Причому ми зверталися саме до солдатів Червоної Армії — нагадували, що боролися з ними проти німецьких нацистів плече-в-плече і закликали їх повернути зброю проти гнобителів з більшовицької номенклатури.

— Що відчували Ви в той день, не пригадуєте?

— Чесно кажучи, тоді ми розуміли, що сталінську диктатуру нам не повалити.

доки не звільнили в 1972-му — разом із «заборонаю працевлаштування в наукових та освітніх установах».

Ледве знайшов нову роботу — в комбінаті «Побутреклама», де й пропрацював до 1986 року. З того часу й досі живу в Дарниці.

— Чи були чудеса у Вашому житті, випадки, коли Ви були впевнені, що із ситуації вибратися не можна, але все-таки врятувалися?

Василь Кук з дружиною Уляною та сином Юрієм. 1971 р.

– Постійно. Якось ішли з нашим підрозділом по Волині у 1944 році, і раптом – облава НКВД. Ми сховалися в кущах і були приречені на неминучу смерть, залишалося тільки молитися, і більшовики пройшли практично по наших головах, поруч, і нікого не помітили.

А в 1942-му в Дніпропетровську німці вираховували моє помешкання й прийшли заарештовувати – і тільки завдяки нашому агенту в місцевій поліції мені вдалося вислизнути в останню хвилину. Діставши повідомлення про можливий арешт, я почав спішно готуватися до втечі і раптом побачив, що цілий взвод гестапівців на мотоциклах в'їхав до нашого двору. Довго не думаючи, притомом схопив помийне відро і в хатніх капцях побіг сходами повз гестапівців, які не звернули на мене жодної уваги, подумавши, мабуть, що то якийсь мешканець сміття побіг виносити.

– З радянським підпіллям в Дніпропетровську в роки війни не співпрацювали?

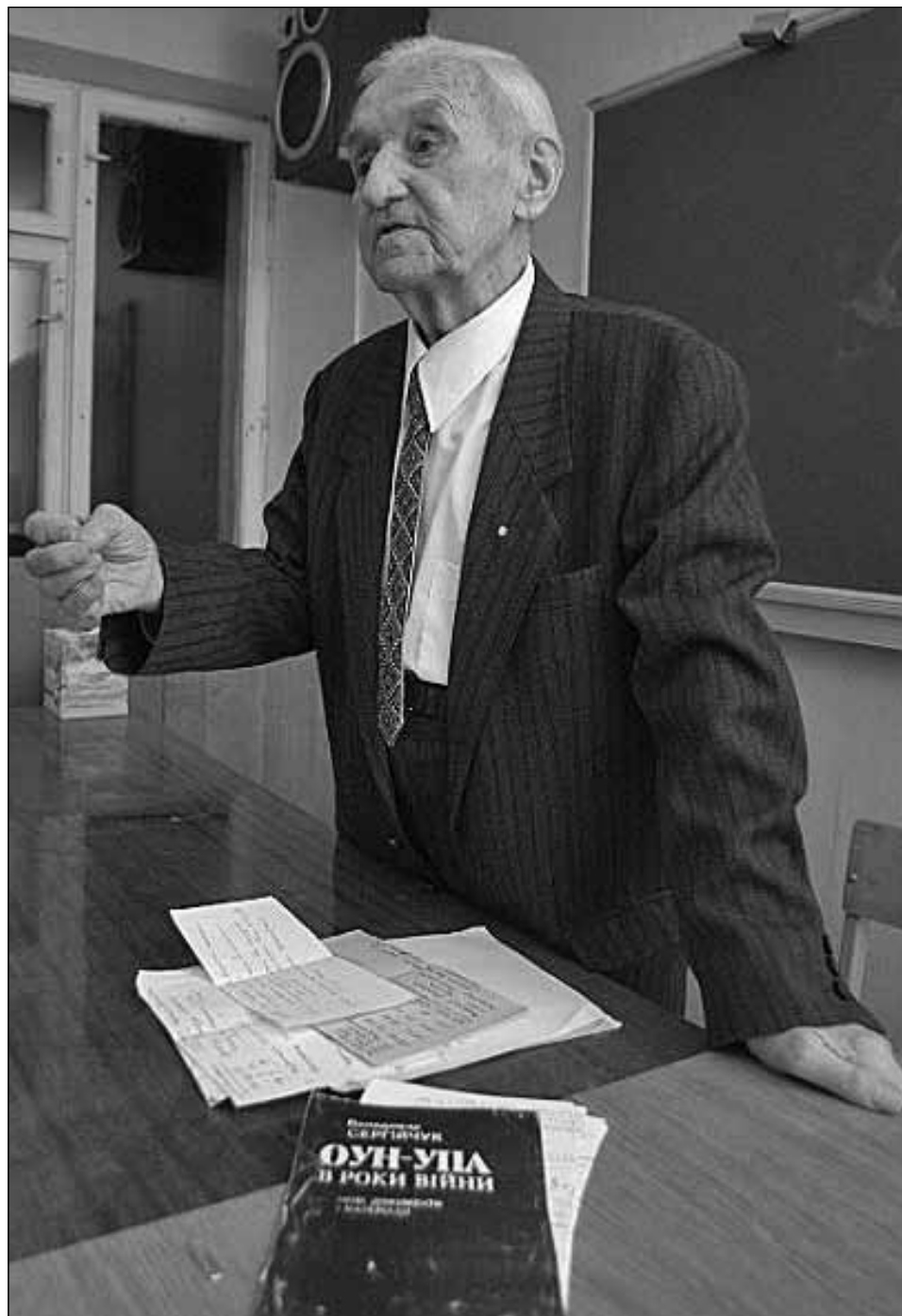
– У нас були обмежені контакти – щоб отримувати інформацію – але співпраці не було. Вони більше займалися терористичними акціями проти німців, а ми – пропагандою. Дніпропетровська мережа націоналістичного підпілля – це більше 1000 осіб.

Тих, хто хотів частіше брати участь у бойових акціях проти німців, ми переправляли на Волинь, у Полісся. Там УПА в запеклих боях звільнила від фашистів цілі райони, і чималу роль у цьому зіграли загони, сформовані зі східних українців.

А на Дніпропетровщині ландшафт для партизанських дій був невідповідний – ну, як у степу партизанити?

– Ви рахували свої ордени? Який з них найдорожчий для Вас особисто?

– У мене немає ані орденів, ані медалей. У 2002 році я відмовився від звання Героя України, яке мені хотів присвоїти Леонід Кучма. Бо з рук президента, який віддавав накази відрізати журналістам голови, я жодних нагород приймати не хотів. В мене є лише дорогий для мене пам'ятний знак «За участь у національно-визвольній боротьбі». Багато гідних людей погодились прийняти цей знак, і я також не відмовився. Бо це нагадування про ті буремні роки,

Василь Кук наприкінці свого життя. 2007 р.

коли ми, молоді, билися на два фронти за нашу Україну.

– Чи відчуваєте Ви турботу з боку незалежної Української держави, за яку в роки війни ладні були віддати найдорожче – своє життя?

– Ні, не відчуваю. І не тільки я, а й всі живі учасники тієї борні за вільну Україну. Ми продовжуємо вимагати, щоб усіх учасників національно-визвольного руху вважали борцями за волю України й надали їм статус «борців за незалежність

України», а не «ветеранів БВВ», бо та війна не була для нас «великою вітчизняною» в трактуванні її комуністами. Це була визвольна війна українців за вільну й незалежну Україну, а не за губернію в тюрмі народів під назвою «СРСР».

Влада західноукраїнських областей організовує неформальні пільги для ветеранів УПА, київська влада підтримує організацію «Меморіал», яка збирає та поширює інформацію про нашу боротьбу. І за це їм велика ветеранська подяка.

– Є щось, що Ви зберігаєте з часів війни, що особливо дороге Вам?

– Майже всі мої бойові побратими загинули – хто від рук німців, хто від «совітів». Адже теперішні ветерани УПА – це не учасники бойових дій, а переважно цивільне населення, яке давало притулок і харчі повстанцям, за що й поплатилося багаторічними термінами в радянських таборах, на засланнях в сибірах і мордовіях. Тепер я один, але зберігаю найдорожче – пам'ять.

– А з радянськими ветеранами які у Вас взаємини?

– Ми не відзначаємо 9 травня, оскільки це не наше свято. Наше свято – День Покрови. В українській традиції Покрова тісно пов'язується з ідеями захисту від ворогів: згідно літописів князь Ярослав Мудрий віддав Київ і всю Русь під покрову Божої Матері. Тому велика кількість церков, побудованих у княжі й козацькі часи, присвячувалися саме цьому святу. Церква Покрови Пресвятої Богородиці була головною на Запорізькій Січі, а 14 жовтня одним з найважливіших днів для козаків – тоді вони проводили свої ради, на яких вибирали нового гетьмана або кошового отамана.

У кривавому ХХ столітті козацькі традиції наслідували борці за незалежність України – армія Української Народної Республіки та Українська Повстанська Армія. Саме тому днем офіційного створення УПА було обрано свято Покрови.

Нині ветерани УПА підтримують прекрасні стосунки з радянськими ветеранами, які підтримують ідею незалежності України, вірять у Бога й разом з нами святкують День Покрови Пресвятої Богородиці. Я навіть входжу до президії Об'єднання ветеранів війни під керівництвом академіка Ігоря Юхновського. Ми не підтримуємо лише позицію ветеранського об'єднання, яким керує член КПУ, колишній радянський генерал Іван Герасимов. Це запеклі комуністи, які хочуть знову бачити Україну в московському ярмі.

Особливо хочу зазначити, що УПА ніколи не воювала з народом України або навіть з Червоною Армією. Та комуністичний режим і не виставляв на передній фланг боротьби з УПА звичайних червоноармійців, серед яких було багато українців, адже часто бувало, що радянські й наші командири робили вигляд, що не помічають один одного – і мирно розходилися.

А воювали ми проти спецвійськ НКВД – цих вишколених карателів спеціально кидали проти УПА. Енкаведисти також часто перевдягалися в наші строї, щоб грабуючи, вбиваючи і гвалтуючи мирне населення, створювати з нас образ лісових бандитів і мародерів. Але наших людей було важко обдурити – вони за гвіркою відразу ж впізнавали енкаведистів. Нас же вони зустрічали як народних месників, які билися в ті страхотливі роки відразу на двох фронтах – проти гітлерівських окупантів і проти сталінських карателів.

**Інтерв'ю провів
Павло Солодько
Фото з архіву ЦДВР**

В УКРАЇНІ

ЖЕРТВИ ПУТІНСЬКОЇ ВІЙНИ

З початку збройного конфлікту на Сході України загинуло 3627 осіб, ще 8447 отримали поранення. Про це йдеться в новій доповіді Управління ООН з координації гуманітарних питань. Дані наводяться за станом на 30 вересня; до числа жертв конфлікту зараховано також загиблих пасажирів малайзійського «Боїнга», який було збито путінськими найманцями з російської зенітно-ракетної установки «Бук».

За даними ООН, у зоні конфлікту мешкає понад 5 мільйонів осіб, 379 тисяч з них переїхали в інші регіони України, понад 426 тисяч – в сусідні країни. У доповіді наголошується, що через три тижні після досягнення домовленості про припинення вогню на Сході України, режим перемир'я постійно порушується. «Повідомлення про порушення режиму припинення вогню надходять щодня, а обстріл частин Донецької та Луганської областей посилюється», – підкреслюють автори доповіді.

БОЙОВИКИ ТА РЕГУЛЯРНІ ВІЙСЬКА РОСІЇ Ї ДАЛІ ІГНОРУЮТЬ РЕЖИМ ПЕРЕМИР'Я

Голова Служби безпеки України Валентин Наливайченко заявляє, що бойовики в зоні АТО не дотримуються Мінських домовленостей стосовно перемир'я. Про це він сказав в інтерв'ю одному з українських телеканалів 6 жовтня, зазначивши, що СБУ щодня заарештовує диверсійні групи бойовиків, які намагаються поширити свою діяльність за межі АТО.

За час режиму припинення вогню на Донбасі загинуло 33 мирних мешканця. «Нині бойовики намагаються дестабілізувати ситуацію навколо, залякати мирне населення там, де вони знаходяться на Луганщині та Донеччині, і намагаються виправдати власні злочини, щоб показати, що не вони розстрілювали людей. Тобто, вони відверто ігнорують зусилля України, міжнародного співтовариства, ОБСЄ та власне Росії, яка під тиском міжнародної спільноти була змушена приєднатися до мирного плану», – зазначив В.Наливайченко.

САТАНИНСЬКА СУТНІСТЬ ОКУПАНТІВ

У Луганській області знайдено ще одне місце поховання російських військовиків і найманців, які брали участь у бойових діях на території регіону. Про це повідо-

мив голова громадської організації «Справедлива справа» Дмитро Снегірьов. За його словами, члени організації «Справедлива справа» з міста Красний Луч повідомили, що в них в місті за два кілометра від шахти 4-біс є копанка, в яку протягом трьох тижнів скидали тіла загиблих російських вояків і найманців, а також місцевих терористів.

«Ці тіла були в камуфляжі, з георгіївськими стрічками, деякі з шевронами козачої національної гвардії Російської Федерації. 5 жовтня, цю копанку підірвали», – розповів Снегірьов. На його думку, «так не похристиянськи керівники терористичних організацій приховують, як масштаби загибелі серед бойовиків в цілому, так і масштаби російської інтервенції». «Те, що відбувається нині на Донбасі з російськими солдатами, Союз солдатських матерів Росії назвав м'ясорубкою. Ті воїни і найманці, яким пощастило, повертаються додому тяжко поранені, з важкими контузіїями. Матерям загиблих солдатів не кажуть, де й за що поклали голови їхні діти. Вони навіть не можуть по-християнськи їх поховати», – підкреслив Снегірьов.

ХТО ВИНЕН В ІЛЛОВАЙСЬКІЙ ТРАГЕДІЇ?

У Генпрокуратурі України вважають, що 5-й батальйон територіальної оборони «Прикарпаття» скоїв злочин, бо став першопричиною серії подій, які спричинили трагедію під Ілловайськом. Про це на брифінгу 6 жовтня заявив заступник генпрокурора – головний військовий прокурор Анатолій Матіос.

«Батальйон «Прикарпаття» вчинив злочин, бо став першопричиною масового ефекту доміно у зоні Ілловайська», – сказав Матіос, додавши, що вони стояли під Амвросівею.

Головний військовий прокурор

зазначив, що батальйон «Прикарпаття» з 326 військовиками прибув до місця несення служби в травні. «Служили-служили і зробили те, що зробили, – залишили місце несення служби, оголили фланг і поїхали через всю Україну зі штатною зброєю на шкільних автобусах», – нагадав Матіос.

Він зауважив, що 5-й батальйон територіальної оборони тричі не виконав наказ командування, маючи «великі проблеми» ще під час формування івано-франківським військовим комісаром.

Обурення військового прокурора, зокрема, викликав той факт, що для транспортування бійців батальйону військовий комісар використав шкільні автобуси. Окрім того, на переконання Матіоса, при призначенні командиром батальйону Віталія Комаря івано-франківський військовий комісар повинен був «встигнути зрозуміти, що ця людина любить алкоголь» і не може командувати такою кількістю людей.

ПЕТРО ПОРОШЕНКО ХОЧЕ ЗБІЛЬШИТИ КІЛЬКІСТЬ СПОСТЕРІГАЧІВ ВІД ОБСЄ ДО 1,5 ТИСЯЧІ ОСІБ

Президент України Петро Порошенко хоче, щоб кількість спостерігачів спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні збільшилася до 1500 осіб. Про це він сказав 6 жовтня під час зустрічі з постійними представниками країн-членів ОБСЄ, на якій обговорювалась необхідність встановлення дієвого контролю за українсько-російським кордоном.

П. Порошенко попросив представників ОБСЄ якнайшвидше активізувати зусилля спеціальної моніторингової місії й закликав збільшити кількість спостерігачів до 1500.

«За нашими підрахунками, лише така кількість інспекторів ОБСЄ при наявності як мінімум 29 безпілотників здатна забезпечити об'єктивний контроль території, захопленої терористами й російськими окупантами», – зауважив президент.

Він наголосив, що Мінські домовленості повинні почати втілюватися в життя. При цьому Порошенко акцентував увагу представників ОБСЄ на важливості забезпечення контролю українсько-російського кордону за участі інспекторів ОБСЄ з відповідною відео-фіксацією. «Лише такий контроль сприятиме подальшій деескалації ситуації на Сході України», – сказав Порошенко. Він також звернув увагу представників ОБСЄ на численні факти порушення режиму припинення вогню й продовження використання бойовиками важкої артилерії.

МІЖНАРОДНИЙ ВАЛЮТНИЙ ФОНД ПРОГНОЗУЄ СКОРОЧЕННЯ ВВП УКРАЇНИ ДО МІНУС 6,5%

Міжнародний валютний фонд (МВФ) прогнозує скорочення ВВП України в 2014 році до мінус

6,5%. Про це йдеться в огляді світової економіки МВФ, оприлюдненому у вівторок, 6 жовтня.

За прогнозами на 2015 рік, очікується, що ВВП України демонструватиме позитивну динаміку на рівні 1%. Водночас експерти МВФ прогнозують зростання споживчих цін у країні на 11,4% в 2014 році та до 14% в 2015-му. Показник платіжного балансу України на цей і наступний рік залишатиметься на рівні мінус 2,5%.

Крім того, рівень безробіття в Україні в 2014 році очікується на рівні 10%, утім у 2015 році він може знизитися до 9,8%.

НА СХОДІ УКРАЇНИ НЕ ПРАЦЮЄ 80 ВІДСОТКІВ ПРОМИСЛОВОСТІ

У Луганській та Донецькій областях працює лише 20% промисловості, що в цілому дестабілізує економічну ситуацію в Україні. Про це повідомив заступник міністра економічного розвитку та торгівлі України Роман Качур.

«На Сході України не працює від 50 до 80% промислових підприємств. Економічна ситуація в державі дестабілізована через вторгнення військ РФ на територію України», – констатував він.

Посадовець підкреслив, що в Луганську не працює 19 з 23 системоутворюючих підприємств, а в Донецьку в липні-серпні 2014 році в порівнянні з аналогічним періодом минулого року спостерігався спад на 50%. Він також повідомив, що в 1-2 кварталі спостерігається падіння ВВП на 4,6%. «Така тенденція збережеться в 3-4 кварталі через падіння виробництва та споживання», – зазначив заступник міністра.

ПРЕЗИДЕНТ ОБІЦЯЄ ПРИКОРДОННИКАМ ДОСВІДЧЕНОГО ГЕНЕРАЛА

Президент України Петро Порошенко розглядає кілька кандидатур на посаду голови Державної прикордонної служби. Про це він сказав журналістам 6 жовтня, перебуваючи у військовій частині в Києві.

«Запевняю вас, прикордонну службу очолить гідний і досвідчений генерал. Є кілька кандидатур», – сказав він. Водночас Порошенко зазначив, що діяльністю колишнього першого заступника голови Держприкордонслужби Михайла Ковалю, який нині тимчасово керує Радою національної безпеки й оборони, цілком задоволений.

Нагадаємо, інформація у ЗМІ про те, що Микола Литвин написав заяву про відставку, з'явилася ще в середині червня, після того як активісти у Києві пікетували головний офіс Держприкордонслужби.

Однак тільки 3 жовтня П. Порошенко під час робочої поїздки до Львівської області заявив, що підпише указ про звільнення Литвина «у зв'язку з проведенням організаційних змін структури прикордонної служби». 6 жовтня стало відомо, що президент підписав указ про звільнення М.Литвина.

У ЛЬВОВІ ЗАВЕРШИВСЯ ТЕАТРАЛЬНИЙ ФЕСТИВАЛЬ «ЗОЛОТИЙ ЛЕВ»

25-й Міжнародний театральний фестиваль «Золотий лев», який тривав з 27 вересня до 5 жовтня, завершився. Зважаючи на ситуацію в країні, він відбувався під гаслом «Схід і Захід разом!».

Львів'яни та гості міста мали можливість побачити на сценах львівських театрів вистави колективів з Німеччини, Білорусі, Польщі та України. За словами організатора й незмінного впродовж чверті століття директора фестивалю Ярослава Федоришина, театральні трупи з-за кордону привезли свої вистави до Львова для того, щоб «підтримати українське театральне мистецтво й бути разом з Україною в складний для неї час».

Важливо, що в репертуарній афіші фестивалю були вистави театрів зі Сходу України, зокрема з Луганська. Це вистави «Сон» Луганського академічного обласного театру ляльок та «Кольори» Луганського академічного обласного російського драматичного театру.

Вистави «Золотого лева» відвідали щонайменше 30 тисяч глядачів, Половину коштів від реалізації квитків на його вистави перерахують на підтримку українського війська.

За повідомленнями українських видань та інформаційних агенцій

В АМЕРИЦІ

ВІКТОРІЯ НУЛАНД У КИЄВІ

Вашингтон попередив Москву, що готовий зняти частину санкцій з РФ у разі повного виконання мінських домовленостей. Інакше будуть запроваджені нові обмеження. Про це заявила помічник держсекретаря США Вікторія Нуланд, яка перебуває цими днями з візитом в Україні, в спілкуванні зі студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

«Ми дали зрозуміти, що в разі виконання мінських домовленостей ми знімемо частину санкцій, і це добрий стимул для Росії... Наш сигнал чіткий – зменшення санкцій відбудеться виключно в разі повного виконання домовленостей. Мають бути виконані всі 12 пунктів, всі до одного», – заявила В.Нуланд. За її словами, тривале збереження нинішнього рівня санкцій неможливе – вони або будуть зменшені, або збільшені. «Ми водночас чітко сказали, що в разі невиконання ціна для Росії зросте», – додала Вікторія Нуланд.

Вона також зазначила, що США не хочуть впроваджувати санкції проти Росії, але мусять. «Санкції іноді стають необхідною частиною зовнішньої політики. Хоч і шкода, що їх іноді доводиться застосовувати», – заявила помічник держсекретаря. У вівторок, 7 жовтня, Вікторія Нуланд також провела зустріч з мером Києва Віталієм Кличком. За підсумками зустрічі, Кличко заявив, що влада Києва розраховує на підтримку американської сторони в питаннях зміцнення безпеки міста та залучення інвестицій.

USAID ВІДБУДОВУВАТИМЕ ДОНБАС

Агенція Сполучених Штатів (USAID) міжнародного розвитку (USAID) змінила пріоритети своєї діяльності в Україні. Нині головні напрямки – підтримка реформ та допомога постраждалим на Сході України. Про це заявила керівник USAID в Укра-

їні Ен Ястішок. В перспективі агенція готова сприяти масштабній програмі відбудови й реконструкції Донбасу та залученню інвестицій.

Революція гідності, зміна влади в Україні та криза на Сході – ці події змусили агенцію США з міжнародного розвитку змінити пріоритети діяльності. «До подій на Майдані ми переважно працювали з громадськими активістами, ЗМІ, неурядовими організаціями. Після того ж, що сталося, ми переорієнтували наші зусилля на допомогу українському уряду, на підтримку реформ. Ми надали допомогу на проведення президентських виборів, підтримаємо проведення виборів до Верховної Ради. Але головний наш фокус – це криза на Сході України, відбудова Донбасу та облаштування біженців. Це наші головні пріоритети», – сказала Ен Ястішок.

БРОНЕТАНКОВІ ПІДРОЗДІЛИ США БУДЕ РОЗГОРНУТО В КРАЇНАХ БАЛТІЇ ТА ПОЛЬЩІ

У найближчі два тижні в трьох країнах Балтії та Польщі буде розгорнуто американські бронетанкові підрозділи. Мета цієї місії – послати Москві недвозначний сигнал про рішучість США й НАТО.

До складу бронетанкового підрозділу Ironhorse («Залізний кінь») входитимуть близько 700 військовиків і двадцять танків M1A1 «Абрамс», а також БМП «Бредлі» і бойові броньовані машини «Страйкер».

Враховуючи рівень озброєння, це буде один з найгірших військових контингентів, що вирушають на територію колишнього Радянського Союзу. Деякі бази й тренувальні полігони, на яких працюватимуть американські військовики, будувалися ще для радянської армії. Мета полягає в тому, щоб переконати Москву, що на відміну від України, яка не є членом НАТО, будь-яке російське вторгнення в Литву, Латвію чи Естонію призведе до війни з альянсом.

Всі три країни Балтії колись були частиною Радянського Союзу. На думку аналітиків, Москва дуже хотіла б відновити тут свій вплив, особливо в районах, населених етнічними росіянами.

МІНІСТР ФІНАНСІВ США: «ЯКЩО ПЕРЕМИР'Я НЕ СПРАЦЮЄ, САНКЦІЇ БУДЕ ПОСИЛЕНО»

Якщо перемир'я в Луганській та Донецькій областях офіційно зазнає поразки, Росію

чекають посилені економічні санкції. Таку заяву зробив 7 жовтня міністр фінансів США Джейкоб Лью.

Більшість експертів сходяться на думці, що США та ЄС мають зайняти активніші позиції в діалозі з Росією: посилити санкції та допомогти Україні зброєю. Економічні санкції є найбільш досконалим режимом впливу, що коли-небудь був застосований, вважає міністр фінансів США. «Я думаю, ми досягли успіху в запровадженні санкцій. Російська економіка не працювала добре перед санкціями, і нині її стан суттєво погіршується. Сподіваюся, що нинішнє перемир'я, яке останніми днями стало досить крихким, створить можливість для зворотніх кроків, інакше санкції буде посилено», – заявив Джейкоб Лью.

Якщо теперішній російський режим продовжуватиме в тому ж дусі, економіку країни чекають плачевні наслідки, впевнений він. За його словами, попередні санкції проти Росії добре продумувались, щоб максимально натиснути на Кремль з мінімальним ризиком для економік США та ЄС. Водночас Джейкоб Лью не виключає, що санкції негативно вплинуть і на американську економіку.

САРА ПЕЙЛІН РАДІТЬ БАРАКУ ОБАМІ АБО ПЕРЕМОГТИ ІСЛАМІСТІВ, АБО ЙТИ ГЕТЬ

Колишній губернатор Аляски й кандидат на посаду віцепрезидента Сполучених Штатів у 2008 році Сара Пейлін на своїй сторінці у Facebook заявила, що Обама повинен або зробити все від нього залежне в боротьбі з так званою Ісламською державою й перемогти, або піти геть.

«Війна – це пекло. Так що або добийтеся успіху, або йдіть геть, пане президенте. Успішний головнокомандувач – означає сміливий, упевнений в собі, при здоровому глузді, той, кому віриш і довіряєш», – пише С.Пейлін.

Вона також висловила надію, що Обама розуміє, що вона має на увазі, коли каже про перемо-

гу над Ісламською державою. Пейлін наголошує, що сприймає обіцянки президента зі скепсисом, оскільки, на її думку, заяви Обами суперечать одна одній.

TWITTER СУДИТИМЕТЬСЯ З ВЛАДОЮ США

Компанія Twitter подала 8 жовтня позов проти Міністерства юстиції і Федерального бюро розслідувань США до суду в штаті Каліфорнія через закони про нагляд у мережі, які, на її переконання, суперечать американській Конституції. Згідно з чинним законодавством, Twitter не може розкрити певну інформацію про державні запити щодо даних користувачів, які стосуються національної безпеки. Компанія заявляє, що це порушує право на свободу слова, закріплене у першій поправці до Конституції США.

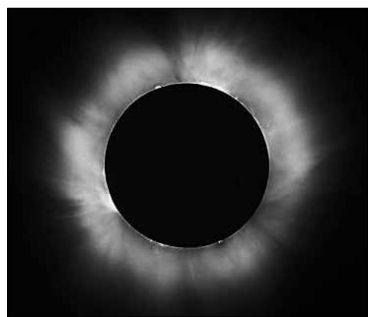
За словами представників компанії, вони подали позов, щоб змусити владу бути більш прозорою щодо запитів на особисті дані. «Ми вважаємо, що, згідно з першою поправкою, маємо право відповідати на стурбованість наших користувачів та повідомлення влади США та оприлюднювати інформацію про масштаби контролю влади», – заявив адвокат компанії Бен Лі у своєму блозі.

Хоча Twitter отримує значно менше урядових запитів, ніж такі компанії як Google, Американський союз громадянських свобод заявив, що цей позов може дати поштовх іншим діям. «Ми сподіваємося, що інші технологічні компанії наслідуватимуть приклад Twitter», – заявив Джаміль Джаффер, представник Американського союзу громадянських свобод.

NASA ВЕЛА ПРЯМУ ТРАНСЛЯЦІЮ ПОВНОГО ЗАТЕМНЕННЯ МІСЯЦЯ

Усереду, 8 жовтня, мешканці Землі змогли побачити друге за нинішній рік повне затемнення Місяця. Безпосередньо спостерігати за цим природним явищем змогли мешканці Австралії, Північної й Південної Америки та країн Тихого океану, а також мешканці деяких російських регіонів, розташованих у Азії.

Американська аерокосмічна агенція (NASA) вела пряму трансляцію унікального природного явища на інтернет-каналі. Окрім того, NASA опублікувала повну мапу, на якій позначено фази затемнення з указівкою точного часу й того, що і як було видно з різних точок Землі.

Цього разу палітра місячного затемнення включала не тільки червоні відтінки. Перед самим світанком уважні спостерігачі побачили в небі й смужку блакитного кольору.

«Під час місячного затемнення більша частина світла, яке освітлює Місяць, проходить через стратосферу Землі, де вона червоніє через її розсіювання, – пояснює американський учений-фахівець в галузі наук про атмосферу Річард Кін. – Однак світло, що проходить через верхні шари стратосфери, проникає через озоновий шар, котрий поглинає червоне світло й робить світловий промінь блакитним».

У ЦЕНТРАЛЬНОМУ ПАРКУ НЬЮ-ЙОРКА ЗНАЙШЛИ МЕРТВЕ ВЕДМЕЖА

Мертве чорне ведмежа знайшли у Центральному парку Нью-Йорка. Ця подія збентежила поліцію й мешканців, які не могли пояснити, як воно туди потрапило.

Ведмежа знайшли вранці 6 жовтня. Тварина, здавалося, була поранена, але й досі не зрозуміло, від чого ведмежа померло. Відомо, що ведмеді не живуть у парку в центрі одного з найбільш густонаселених міст Америки. Їх не тримають вдома як домашніх тварин, крім того жоден з місцевих зоопарків не заявив про те, що в них зникла тварина.

Патрик Томас, заступник директора зоопарку Бронкса, розповів New York Times, що ведмедеді колись жили в Нью-Йорку, але це було дуже давно – вбивство чорного ведмеда востаннє зафіксовано в Нью-Йорку аж у 1630 році. Хоч цей регіон – рідний край для чорних ведмедів. І в сусідньому з Нью-Йорком штаті Нью-Джерсі, поряд з річкою Гадсон, їх живе найбільше.

Ведмежа знайшли під кущем. Слідчі з департаменту поліції Нью-Йорка прочесали ділянку у західній частині парку в пошуках доказів і дійшли висновку, що труп тварини туди притягли й кинули.

За повідомленнями світових та американських інформаційних агенцій

АМЕРИКА СЬОГОДНІ

Катерина Кіндрась,
власний кореспондент

Адміністрація президента США Барака Обами надасть усю необхідну допомогу місту Даллас (штат Техас), аби стримати поширення страхотливого вірусного захворювання, спричиненого вірусом Ебола. Про це Б.Обама запевнив у телефонній розмові мера міста Майкла Роулінгса. Обама також відзначив, що це захворювання становить реальну загрозу безпеці США і всього світу і закликав міжнародне співтовариство об'єднати зусилля, аби перемогти смертельний вірус, який може, як колись так звана іспанка (різновид грипу), викосити мільйони землян. Тоді, в далеких від нас 1918-1919 роках, ця зараза всього за 18 місяців, за різними підрахунками, забрала життя в 50-100 мільйонів людей або 2,7 – 5,3% населення Землі. Нею було заражено майже 550 мільйонів осіб, або 29,5 % населення нашої планети.

Аби це жахіття не повторилося, американська влада, і в першу чергу президент Обама, не тільки пильно стежать за перебігом пандемії, а й роблять конкретні кроки. Президент США заявив 5 жовтня, що ймовірність спалаху лихоманки Ебола в США вкрай мала. В той же час він оголосив про плани перевіряти всіх пасажирів, які прилітають до США, на наявність вірусу. Ебола поширюється через контакт з біологічними рідиною людини, ураженої вірусом, і єдиний спосіб зупинити спалах пандемії – ізолювати інфікованих.

Нині в Далласі в суворій ізоляції утримується громадянин Ліберії Томас Дункан, який приїхав на гостину до своїх рідних і цілих 10 днів хворим розгулював Далласом, спілкуючись не тільки зі своєю ріднею, а й з іншими мешканцями цього техаського міста. Обама особисто перевіряв, що медичні установи Далласа отримали всі необхідні ресурси від федеральної влади, в тому числі від Центрів контролю й профілактики захворювань, для ефективного лікування інфікованого Дункана й контролю за поширенням небезпечного захворювання.

Обама також пообіцяв, що федеральні агенції з питань охорони здоров'я продовжать координувати зусилля з місцевими структурами задля недопущення збільшення кількості хворих.

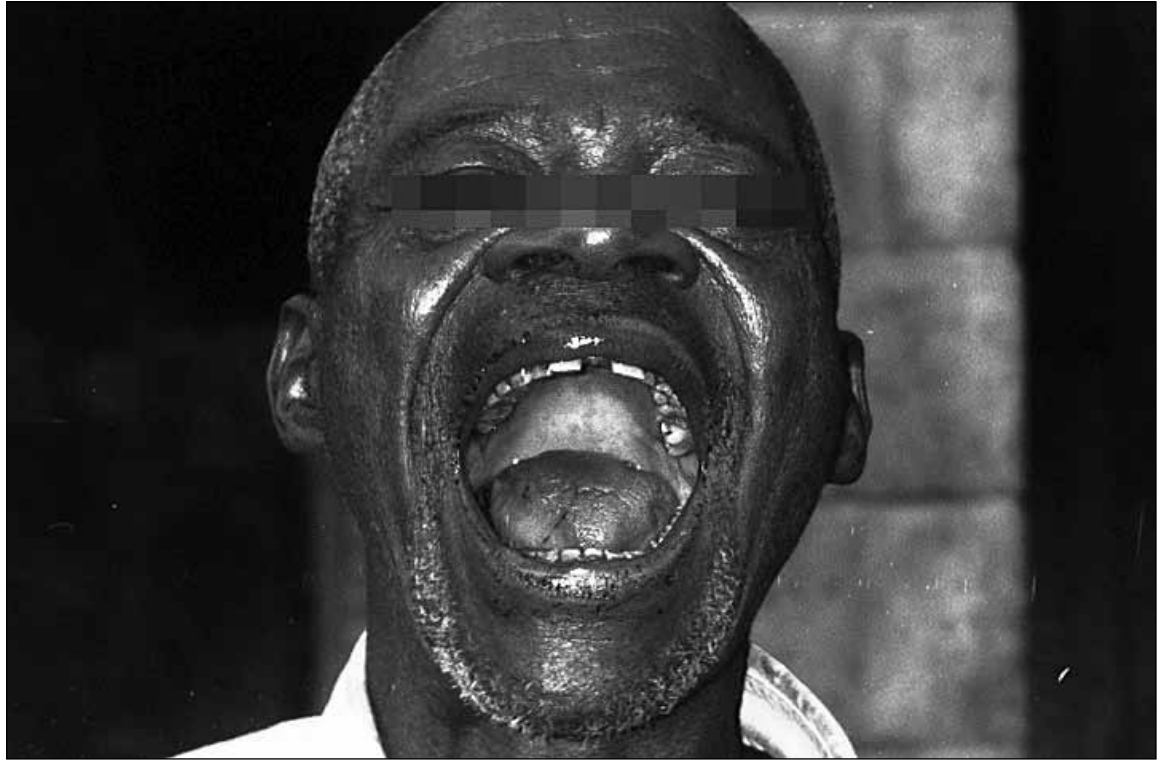
Представник Міністерства охорони здоров'я США Керрі Вільямс повідомляв, що міністерство перевіряє майже 100 осіб на предмет можливого зараження вірусом Ебола. За її словами, ці люди могли контактувати з Томасом Дунканом – першою людиною, в якій хворобу було діагностовано на території США. Як відзначають у Міністерстві охорони здоров'я США, вірогідність того, що хтось з підозрюваних людей міг підхопити вірус, вкрай мала.

Дункан прибув до США з Ліберії через Брюссель майже три тижні тому. За словами лікарів, нині його стан оцінюється як критичний, але стабільний. Йому дають нові експериментальні ліки Brincidofovir, розроблені в Північній Кароліні. Разом з ним на суворий карантин до 19 жовтня посадили й чотирьох його рідних, які мали з ним безпосередні контакти.

Тим часом, вірус Ебола підхопив громадянин США, якого зі столиці Ліберії Монровії транспортували на лікування на батьківщину. Це позаштатний оператор американської телекомпанії NBC 33-річний Ашота Мукло, якого компанія найняла для зйомок репортажу про спалах лихоманки Ебола в Західній Африці.

Кореспондент цієї телекомпанії Ненсі Сніддерман пояснила, що на щастя вірус виявили в Мукло на ранній стадії, що дає надії на його повне одужання.

Тим часом, Білий дім віддав розпорядження про допомогу західним районам Африки, ураженим вірусом Ебола. Як повідомив представник Пентагону контр-адмірал Джон Кірбі, до Ліберії відряджено більш як 1,4 тисячі спеціально вишколених американських солдатів. Їхня мета – навчити працівників місцевих медичних служб і гуманітарних організацій, як доглядати за хворими без небезпеки самому стати жертвою вірусу, а також розгорнути там польові шпиталі й три мобільні лабораторії, фахівці яких займуться виявленням випадків зараження лихоманкою, викликану вірусом Ебола. Про це повідомив на брифінгу для журна-

Хворі лихоманкою Ебола помирають у страхотливих муках

ЦЕ СТРАХОТЛИВЕ СЛОВО «ЕБОЛА»

Летюча лисиця. Вживаючи в їжу її погано просмажене м'ясо, африканці «нарвалися» на вірус Ебола

лістів у Пентагоні голова Африканського командування збройних сил США (АФРИКОМ) генерал Дейвід Родрігес. Він відзначив, що існує необхідність створення, як мінімум, ще однієї такої лабораторії.

«Американські фахівці, які працюють у Західній Африці, зіткнулись з тим, що симптоми, котрі виникають у людини при зараженні вірусом Ебола, схожі із симптомами при малярії», – сказав генерал Родрігес. – Тому важливо, щоб кожний випадок був детально вивчений». За його словами, в Ліберії нині перебувають 20 американських фахівців у галузі інфекційних захворювань, котрі мають добру підготовку й зможуть працювати навіть за умови надзвичайного спалаху пандемії.

При цьому Родрігес запевнив, що всі військовики, в тому числі й військові медики, мають все необхідне для того, аби не заразитися смертельним вірусом.

Раніше до США були доставлені для лікування четверо американських лікарів, які працювали в зоні пандемії й були інфіковані. Всі вони одужують, а одного з них, лікаря Кена Брентілі, президент США прийняв у своєму кабінеті, здорового й усміненого. Йому допомогли експериментальні ліки, які поки що про-

ходять стадію випробування, а тому не можуть у великих кількостях бути переправлені до Західної Африки.

Тим часом вірус Ебола зафіксовано і в Європі. Три особи помістили в карантин після того, як у медсестри в Мадриді виявили вірус Еболи. Місцева влада заявляє, що 40-річна жінка стала першою в Іспанії, хто заразився лихоманкою поза Західною Африкою. Вона працювала в команді з 30 медиків, які лікували двох іспанських місіонерів, що захворіли на лихоманку Ебола в Ліберії та Сьєрра-Леоне. Як заявив представник лікарні, медсестра двічі заходила до палати, де перебували хворі, і в обох випадках вона була в захисному одязі. Невдовзі після цього медсестра поїхала у відпустку, але вже 30 вересня відчувала себе зле і 5 жовтня звернулася до шпиталю «Алкоркон», де її діагностували на вірус Ебола. Уранці 6 жовтня жінку під посиленою охороною поліції й санітарів перевезли до шпиталю імені Карлоса III, де лікарі оцінили її стан як стабільний. Як повідомили представники шпиталю, хворий ставлять крапельницю з антибіотиками до Еболи від попередніх пацієнтів.

Через цей випадок також шпиталізували чоловіка медсестри та її

колегу, яка доглядала за хворими, а також чоловіка, який нещодавно прилетів з Нігерії. Вони перебувають на суворому карантині.

Як повідомляє видання El Pais з посиланням на власні джерела, медики також спостерігають за станом здоров'я 22 осіб, з якими медсестра контактувала в шпиталі, в якому вона працює, а також за 30 працівниками лікарні Карлоса III. Іспанська влада розпочала розслідування обставин інциденту.

У зв'язку зі спалахом пандемії Ебола в усьому світі виник ажіотаж довкола цієї теми. Ось що прагнуть знати про це страхотливе захворювання, від якого люди помирають у страхотливих муках.

Своє ім'я вірус дістав від назви річки, на берегах якої його вперше виявили. Ебола тече повз село Ямбуку (Демократична Республіка Конго), в якій і було зафіксовано перший випадок захворювання цією лихоманкою.

Нині вірус локалізовано в країнах Центральної й Західної Африки. Саме там знаходиться природне середовище тварин, які його розносять. Поки що лихоманка знаходиться в даному регіоні, але є побоювання, що вона може поширитися по всій планеті.

На даний момент проходять клінічні випробування вакцини проти Еболи. «Оскільки ситуація екстраординарна, ми повинні отримати вакцину якнайшвидше – до 2015 року», – сказав голова відділу імуннології й вакцинації Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ). Одна британська фармацевтична компанія обіцяє розпочати випуск вакцини проти лихоманки Ебола вже взимку наступного року.

Все почалося з тварин. Є докази, що в Африці ця страхотлива лихоманка поширилася від тварин, зокрема від криланів – родичів кажанів, які мають набагато більші розміри (летючі лисиці й собаки), а тому є об'єктом для полювання багатьох африканських племен. Люди, які вживали їхнє погано просмажене м'ясо, й заразилися цим вірусом. Ебола – не єдине захворювання, котре можна підхопити, якщо їсти кепське просмажене м'ясо тварин, але, мабуть, найнебезпечніше.

Вперше хворобу було зафіксовано в 1975 році в Заїрі (нині – Демократична Республіка Конго). Повідомлялося про 318 випадків захворювання в людей, 280 з яких закінчилися смертю, тобто рівень смерті становив 88%. Того ж року хвороба поширилася на Судан, де померла 151 особа.

Лихоманка Ебола характеризується страхотливим болем м'язів і голови. Невдовзі починається біль у горлі й висока температура. Далі настає фаза інтенсивного блювання, діареї, ураження печінки й нирок, а також внутрішньої кровотечі. Хворий при цьому відчуває нестерпні муки.

Найбільше під час нинішньої пандемії від лихоманки Ебола постраждали Гвінея, Сьєрра-Леоне й Ліберія. Від спалаху вірусу там вже померло понад три тисячі осіб.

Коли верстася номер. Як стало відомо, перший хворий на лихоманку Ебола Томас Дункан, захворювання в якого було діагностовано в США, 8 жовтня помер.

**Це найкраще місце для
збереження ваших
ощадностей!**

Інтернет: www.sumafcu.org

**Осінь: час переглянути свій бюджет.
Чи задоволені Ви відсотками, які одержуєте
у Ваших банках? Якщо ні – перевірте наші!**

**Перевірте, де ваші ощадності. Якщо в нас, будьте спокійні.
Якщо ні, то скільки дивидендів вони платять?**

Наприклад: за \$100,000 банки виплачують річні
дивиденди від \$50 до \$900 на рік ☹

Порівняйте з нашими: від \$750 до \$2,150 ☺

Наші відсотки по позичках теж кращі, ніж у сусідніх банках.
Телефонуйте 914-220-4900.

Головне Бюро

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA

E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936

E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінг Велі

16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфорді

39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

E-mail: stamford@sumafcu.org

Філія в Нью-Гейвен

555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

E-mail: newhaven@sumafcu.org

UKRAINIAN INSTITUTE OF AMERICA presents

MAIDAN. UKRAINE. ROAD TO FREEDOM.

PAINTINGS, POSTERS, PHOTOGRAPHY,
FILM AND MUSIC BY UKRAINIAN ARTISTS
WHO PARTICIPATED IN UKRAINE'S
UPRISING AGAINST A CORRUPT REGIME.

Matviy Vaisberg. Maxim Dondyuk. Anton Trofymov. Igor Gaidai. Olexander Hliadelov.
Oleksiy Sai. Mykola Honcharov. Oleh Denysenko. Folk-rock band 'Mandry', BABYLON'13.

OCTOBER 20-27, 2014

Opening reception featuring music and art performance

October 23, 2014, 6:00 pm to 8:00 pm.

Panel discussion October 24, 6:00 pm to 8:00 pm.

UKRAINIAN INSTITUTE OF AMERICA
2 East 79th Street, New York, NY 10075
Tel: 212-288-8660 • www.ukrainianinstitute.org

ELIGIBLE MORTGAGES
Conventional Fixed Rate Mortgages
15, 20 and 30-year terms

NO CLOSING COSTS HOME FINANCING

Application Fee	\$-325.00	\$0
Appraisal Fee	\$-325.00	\$0
Commitment Fee	\$-495.00	\$0
Title Service Charges	\$1,300.00**	\$0
Government Recording Charges	\$-205.00	\$0
TOTAL CHARGES	\$2,650.00	\$0

*The No Closing Cost Mortgage Program is available for eligible new mortgages on primary residences and vacation homes. Internal and external refinances and investment properties are not eligible for this offer. Normal credit qualifications and other terms and conditions apply. This does not represent an offer to enter a loan agreement. Loans subject to credit approval. Products, rates and terms subject to change without notice. This offer is non-transferable and cannot be combined with any other offer.

**Title Service Charge based on a \$100,000 loan. Title service charges vary with the amount of the loan. Per diem interest fee is the responsibility of the member. Offer valid on applications submitted October 1, 2014 through December 31, 2014. Loans are subject to approval criteria, not all applicants will qualify. Offer is subject to change or withdrawal without notice. Minimum mortgage loan amount required is \$100,000.

To receive any product or service by the USFCU, you must be a member of the USFCU by opening a share (savings) account. All new memberships are subject to USFCU membership terms and disclosures (see membership eligibility at www.ukrfcu.com or inquire at any USFCU location).

Main Office 1729 Cottman Avenue Philadelphia, PA 19111 Tel: (215) 725-4430	Somerton Branch 14425 Bustleton Avenue Philadelphia, PA 19116 Tel: (267) 351-4021	UECC Branch 700 Cedar Road Jenkintown, PA 19046 Tel: (267) 627-5317	Trenton, NJ Branch 477 Jeremiah Avenue Trenton, NJ 08610 Tel: (609) 656-0802	24th Street Branch 2307 Brown Street Philadelphia, PA 19130 Tel: (215) 232-3993
--	---	---	--	---

Federally insured by the NCUA

Олег Махлай | Мистецький Керівник та Диригент

Чужому наuczайтесь,
свого
НЕ ЦУРАЙТЕСЬ!

КОНЦЕРТ: ВІДЗНАЧЕННЯ

200 - ЛІТТЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
Тараса Григоровича Шевченка

Субота, 18-го жовтня 2014 р., о 6-й год. вечора

В Українському Православному Соборі
Св. Володимира

160 W 82nd. Street N.Y.C., N.Y. 10024

МІЖ АМСТЕРДАМ І КОЛОМБУС АВЕНЮ

ВСТУП БЕЗКОШТОВНИЙ – ЗАМОВЛЯТИ МІСЦЕ ЗАЗДАЛЕГІДЬ
ДІТИ НА КОНЦЕРТ ДОПУСКАЮТЬСЯ ВІД 10 РОКІВ І СТАРШІ
(TAX DEDUCTIBLE) ПОЖЕРТВІ НА ВИТРАТИ ПРИЇЗДУ "БАНДУРИСТІВ"

ПРОСИМО ВИСИЛАТИ ДО: FEDORIW FAMILY FOUNDATION, INC. 718-441-3572

85-64 111 STREET, RICHMOND HILL, N.Y. 11418

ЗА ДОДАТКОВОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ВІДВІДАЙТЕ BANDURA.ORG АБО ЗАТЕЛЕФОНУЙТЕ 917-559-8628

12 жовтня 2014
о 2.00 дня

The Ukrainian Museum
222 East 6th Street
New York, NY 10003
212-228-0110

Презентація книги та світлин про духовність Майдану

Нью-Йорк – Україна
живий міст
online

МАЙДАН ЦЕРКВА

ХРОНІКА ПОДІЙ ТА ЕКСПЕРТНА ОЦІНКА

На запрошення благодійного фонду FRAC

МАЙДАН ВЧОРА, СЬОГОДНІ, ЗАВТРА

Професор Людмила Филипович — головний редактор, Інститут філософії Академії Наук України.
Фотограф Руслан Ганущак — волонтер, військовий кореспондент полку "Азов".

Страхування життя — чи потрібне воно мені?

“ Хоч страхові експерти стверджують, що метою страхування є захист від ризику грошових втрат, проте ці слова можуть вам видатися занадто сухими, щоб пояснити реальну причину купівлі страхового забезпечення. А ними є комфорт і безпека - як для Вас, так і для ваших близьких. Простіше кажучи, метою страхування є спокій. ”

Телефонуйте:
888-538-2833

Найавне не в усіх штатах.

Самопоміч (Н.Дж.)
Федеральна Кредитна Співка

Toll Free:
1-888-BANK UKE
www.bankuke.com

Маємо свої ATMs!

Понад 30,000 по всій
Америці!

Відвідайте нашу сторінку
www.bankuke.com
щоб бачити їх знаходження!

PRINCIPAL OFFICE
851 ALLWOOD ROAD
CLIFTON, NJ 07012
(973) 471-0700

BOTANY VILLAGE OFFICE
237 Dayton Ave
CLIFTON, NJ 07011
(973) 772-0620

ШЛЯХ. ІСТИНА. ЖИТТЯ

Двері храму були відчинені, попри те, що приїхали ми сюди в суботу. Через його широку браму пробивалося багато небесного світла. Коли дивитися знадвору, складається таке враження, що ось зараз переступиш поріг цього храму й потрапиш у піднебесся. А коли дивишся під склепіння, то здається, що й увесь храм зливається з небом.

– Ми так і задумували, – не наче прочитавши наші думки, каже нам настоятель катедри Святої Тройці, що на вулиці Брум в Нижньому Мангетені, отець Тодор Мазур. – Хотіли, щоб у храмі домінували блакитно-жовті й синьо-золотаві кольори.

– Нашу катедру Святої Тройці 65 років тому заснувала на 14-й вулиці в Мангетені перша імміграція, – веде далі отець Тодор. – Але храм дуже швидко став затісним і церковна громада почала думати про більше приміщення. Й знайшла його ось тут, де ми зараз з вами розмовляємо. Було це за благословення єпископа Ігоря, тому його портрет можна бачити у нашому відновленому храмі відразу при головному вході.

До того, як у цій церкві почали молитися по-українськи, в ній молилися по-італійськи, бо храм належав римо-католицькій діоцезії. Район був італійський й називався «Little Italy», але на ту пору італійці з цього району почали переселятися, й їхній храм у 1957 році купили українці.

Отець Тодор просить нас спуститися в трапезну, яка дуже нагадує музей. Він з вдячністю згадує своїх попередників, які приходили сюди з добрими намірами нести людям блага вістку слова Божого. Ми переходимо від стіни до стіни, від однієї світлини до іншої. Колись у цих стінах вершилася українсько-іммігрантська історія, діяла українська школа, було активним молодіжне християнське товариство, саме тут було засновано Українську національну кредитівку, яку й досі в нашій громаді називають «православною».

У катедри були кращі часи й гірші, світлі дати й зовсім «чорні» дні. Розказують, що було навіть таке, що чвари засліпили віру, й церкву довелося закрити на саме Різдво. Але отець Тодор не хоче згадувати ті недобрі сторінки своєї парафії. Не тільки тому, що все те було до нього, а тому, що вважає, що людина, як переступає поріг церкви з любов'ю в серці, так і повинна відходити з любов'ю – до ближнього свого й усього світу.

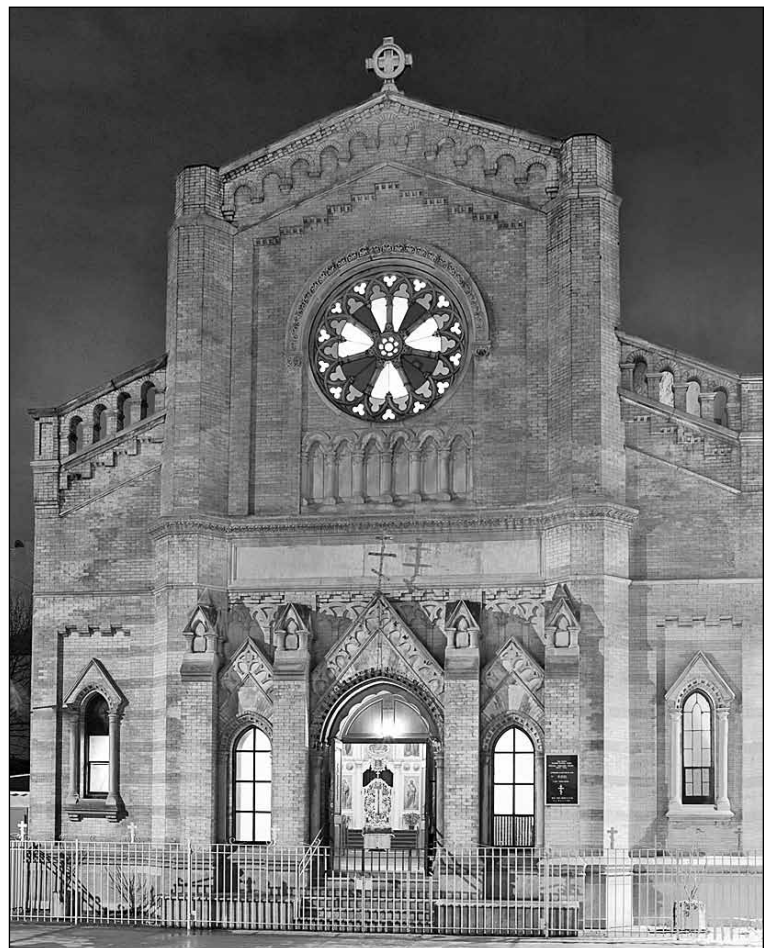
– Я приїхав на парафію в 1995 році з Румунії. До цієї парафії потрапив з волі Божої й попервах правив разом з отцем Калиновським, який по-

знайомив мене з парафіянами. Ми поїхали до єпископа Антонія й він благословив мене на подальше служіння. Ми продовжували правити тут разом з отцем Калиновським, а коли за рік він відійшов у кращий світ, то я став продовжувати служіння в цій парафії. Молодих вірян тоді майже не було, не було ані весіль, ані хрестин, були тільки самі похорони, але я не перелякався... Хоча, якщо чесно, не знав, як сприймуть мене парафіяни, особливо переживав за свою українську мову.

...Багато років тому буковинських українців, які втікали від більшовизму, доля привела в румунську Трансильванію. Довкола – ліси й гори. Хтось із «старійшин» скомандував, що спробуємо ще тут свого щастя. Й почали розчищати ліс, зводити церкву, ставити хати, орати землю, тяжко працювати по буднях й веселитися на свята, закохуватися, одружуватися й народжувати дітей... Своє село українці назвали Зоріле – по-українськи Зорі. Тодор Мазур виріс у тому селі й належить уже до українців четвертого покоління.

інською, – розповідає отець. – Батько був у селі великом авторитетом. Любив церкву, любив співати в церковному хорі, любив читати Біблію, а коли вийшов на пенсію, то доглядав за церквою. Цю любов прищепив і нам, своїм дітям. Коли румунські комуністи хотіли зруйнувати церкву, українці стали горою: «Можете забрати у нас все, але церкви не віддамо...» І не віддали. Після революції, після доби румунського комуністичного диктатора Ніколае Чаушеску сформувався новий вікаріат – український православний. Отець Тодор Мазур був першим священиком, якого висвятили в ньому. Закінчив у Бухаресті студії з богослов'я, був парохом у селі Копичили, звідки родом його дружина, пані-матка Іляна.

– Я мав гарну українську парафію, мріяв побудувати там нову церкву, тому й поїхав до Америки, підзаробити грошей, щоб повернутися й збудувати величний храм. Але за рік-два повернутися не вийшло, а на парафію в Копичили прийшов новий священик, – розповідає нам отець.

Катедр Святої Тройці на вулиці Брум у Нижньому Мангетені

УСІ ДОРОГИ ВЕДУТЬ ДО ХРАМУ

Парох катедри Святої Тройці о.Тодор Мазур

Розписи інтер'єру церкви

Відновлений інтер'єр храму

– У нас вдома іншою мовою, ніж українською, не розмовляли. Мама по-румунськи навіть не вміла говорити, тільки укра-

І вирішив румунський українець Тодор Мазур служити людям і Богові в Америці. Церква на Брум-стріт у Нижньому

Мангетені справляла тоді гнітюче враження – ремонт там давно не робився. Все текло, повсюдно потьоки, бруд. А па-

рафіян приходило стільки, що на пальцях можна було перелічити. Але очі бояться, а руки роблять.

Разом з синами й пані-маткою днювали й ночували в церкві. Намагалися привести все в порядок, залучити до церкви нових людей. А головне, постійно молилися, вірячи, що молитва робить чудеса. Й чудо справді сталося – церковне життя в запущеній церкві, яку хотіли зачиняти, не тільки вдалося повернути до життя, а й відродити в ній кращі християнські традиції.

– Парафія в нас, – продовжує свою розповідь отець Тодор, – не така вже й велика – родин 50-60, але дуже дружна, доброзичлива, щедра, християнська. Ми як одна родина, й стосунки між парафіянами родинні.

Два роки тому при церкві почала працювати українська школа. Завдяки нашим добрим парафіянкам-вчителькам – насамперед Олені Гошовській, Оксані Данченко – ми маємо гарних діточок. І щасливі, що дітки наповнюють нашу церкву своїми голосами. Бо там, де діти, там і життя. Недарма ж Спаситель казав: «Не забороняйте дітям приходити до мене».

– Як вам вдалося пригорнути людей? – запитуємо в отця Тодора.

– Я стояв і стою на тому, що людина, прийшовши до церкви, повинна відчувати себе духовно й морально, що вона вільна. Бо віра веде до правди, а правда визволяє людину. Згадаймо Христове: «Пізнайте істину – і істина визволить вас». І люди себе так тут почувають. Церква стала для них другим домом. Ми намагаємося в суботу-неділю не закривати церкву після служби Божої. Люди сидять, спілкуються, діляться радіщами й сумом, співають, розмовляють, грають у шахи... Наш найстарший парафіянин пан Северин, якому вже давно за 90, каже, що я вже від п'ятниці шукаю собі краватку, бо в неділю ж до церкви. Вони з дружиною пані Надею встають у неділю о п'ятій годині ранку, щоб встигнути на Службу Божу, бо треба їхати аж з Бронксу. І чимало наших парафіян живуть у Бронксі, Брукліні, Стейтен-Айленді, навіть у сусідньому Нью-Джерсі.

Наша парафія – це одна сім'я, ми турбуємося один про одного, допомагаємо один одному. Якщо когось не було вийти, подзвонимо, підтримаємо – або я, або матушка, або наші сини, бо на чужині де ще, крім родини, можеш знайти щирі підтримку, як не в рідній церкві.

Про родинність цієї церкви знаємо від наших приятелів – Галі й Петра Грициків – парафіян катедрі Святої Тройці, які не раз і не два розповідали нам, як тут разом святкують дні народження, проводжають кожного, хто їде на гостину в Україну, й разом зустрічають, коли той повертається, разом моляться за хворих, немічних і разом тішаться успіхам і радостям одне одного.

– У нас, в стінах храму, немає непотрібних дискусій, які роз'єднують людей, – каже отець Тодор. – Ще відразу, як я тільки сюди прийшов, були спроби доводити один одному, який патріархат кращий і до кого нам краще йти – до Києва чи до Константинополя. Я відразу ж наклав «мораторій» на всі дискусії й суперечки, які роз'єднують громаду, тому що люди приходять до церкви шукати миру й душевного спокою – і насамперед у своїх серцях, і ми повинні плекати те, що нас об'єднує, а не розсварює.

– У наших парафіян, – продовжує свою неквапну бесіду отець Тодор, а пані-матка тим часом частує нас вечерєю, – давно було велике бажання оновити церкву, зробити нові розписи, ікони. Коли я приїхав на парафію, було скрутно з фінансами, але з часом вдалося, використовуючи власні можливості, заробити грошей. Бо

Відновлений інтер'єр храму

У парафії добре пам'ятають Христовий заклик: «Не забороняйте дітям приходити до мене...»

ремонт треба було робити давно – то там затекла вода, то там щось тріснуло, щось прорвало... Я мав велике бажання не просто відремонтувати церкву, а по-справжньому відновити її. Зрештою, одного разу з одного боку будівлі відвалився шмат стіни і впала ікона. І то був знак згори, що час відновити храм. Ми почали поступово. Запросили іконописця Коса Костантина, який добре знав у Румунії й відновлював не одну православну церкву. І він створив нам цілу серію нових ікон на полотні, дотримуючись неовізантійської традиції – від Різдва Христового до Воскресіння Ісуса Христа. Ми також хотіли, щоб у нашій катедрі жив дух усієї України, й наш майстер створив ікони всіх українських земель. Ми відновили іконостас, переробили престіл, позолотили його. Під час відновлення храму буде закладено мощі Святого Івана Златоустого, привезені за сприяння владики Антонія з Константинополя.

Відродження церкви було б неможливим без бажання й участі парафіян. Таких як пані Тамара Сидоряк, Валентина Кузьмич, які зробили щедрі пожертви, й кожна оплатила цілу ікону. Не одну ікону надіслав

Парафіяни церкви

нам і владику Антоній. Ми з пані-маткою також «поставили» одну ікону, оплативши працю того, хто її створив.

Серед щедрих жертводавців – Веніамін і Віра Корсуні, Олександр і Людмила Рекеди, Василь Дубнич, родина Юрія Федоріва і багато-багато інших християн.

Особлива наша вдячність Федеральній кредитівці «Са-

мопоміч» з Нью-Йорка, яка дуже підтримала нас у відновленні храму й морально, й матеріально. Посильну допомогу надала й Українська національна кредитівка. Принагідно ми з пані-маткою, сестрицтвом парафіяльною управою хотіли б подякувати всім, хто прилучився до цієї великої, шляхетної, богоугодної й величної справи.

Ми слухаємо оповідь отця Тодора, яку час від часу доповнює пані-матка, здійснюємо з отцем невеличку екскурсію вже майже відновленого храму, й майже фізично відчуваємо тепло й добро, які випромінюють ці люди. Вони шукають багатства не на землі, а на небі. І в тому весь сенс їхніх посправжньому християнських життів. І чомусь раптом згадався фільм-притча грузинського кінорежисера Абуладзе «Дорога до храму». В ньому літня жінка запитує в чоловіка: «Ця дорога веде до храму?» І той їй відповідає: «Ні!». «Навіщо тоді така дорога, яка не веде до храму?» – підсумовує риторичним запитанням старенька цю коротку дискусію.

Записали
Катерина Кіндрась,
Валентин Лабунський
Фото Данила Мазура

ЗА ГОРНЯТКОМ КАВИ

Наш співрозмовник:

Олександр ДУБОВИК – відомий український художник-модерніст. Народився 1 серпня 1931 року в Києві в родині репресованого поета Михайла Дубовика. В 1957 році закінчив Український художній інститут за фахом «живопис» (майстерні професорів Г. Титова, М. Хмелька, С. Григор'єва). Був членом Спілки художників України, з якої його в 1969 році виключили. Більш як 20 років не виставлявся. З 1989 року твори художника з успіхом експонуються в музеях та галереях світу й нині зберігаються в таких музеях як Національний художній музей України, Мистецький Арсенал, Третьяковська галерея в Москві, Російський державний музей у Санкт-Петербурзі, музей Вюрта (Німеччина), а також у багатьох приватних колекціях світу. Його творчості присвячено телевізійні фільми, телепрограми, наукові симпозиуми.

Основні роботи в станковому та монументальному живописі: «Операція» (1965), «Ніка» (1980), «Битва» (1985), «Форум» (1988), «Протистояння» (1989), «Пророк» (триптих) (1990), «День народження» (триптих) (1993), «Голгофа» (1996.), «Вони вже прийшли» (1999.), «Нічне споглядання» (2000), «Розмова з садівником» (2001), цикли робіт «Букет», «Діалог» (2005). Митець розписав каплицю в місті Берр-Лез-Альп (Франція) та створив великі вітражі Ново-Апостольської церкви в Києві. За підсумками опитувань Асоціації артгалерей України О.Дубовика постійно визнають кращим художником України. З 2009 року – почесний академік Національної академії мистецтв України. Мешкає й працює в Києві.

дуже схожа на його полотна: різнобарвна, різномовна, різновікова, різногеографічна, але яка дивовижним чином поєднувалася в один букет...

– Букет – це головна моя ідея, я сам не знаю, як вона виникла, – каже Олександр Дубовик, «знаковий» сьогодні в Україні художник.

– Букет – як гармонія чи як поєднання непоєднуваного?

– Як універсальна ідея цілісності, ідея людського й нелюдського, можливого й неможливого, поєднання наших бажань, яких ми, можливо, навіть не усвідомлюємо. Поєднання речі з символом. Тоді виникає тривожний діалог: чому це так, а не інакше? Як це може співіснувати? Як співставляється? Як живе в такому поєднанні?...

– Це новий символізм?

– Але не той, який існував у літературі й філософії й співзвучний з такими іменами як Блаватська, Гурджієв... Я це відкидаю, для мене ця містика не існує. Мені цікаво нове поєднання

– Ця ідея була колись групова. Люди об'єднувалися навколо якоїсь ідеї – формальної, соціальної, якої завгодно. Нині такої ідеї немає. Художник повинен носити власну ідею в собі. Я вважаю, що художник починається тільки тоді, коли він має власну концепцію, власні знаки.

– А яка Ваша концепція й Ваші знаки?

– Поєднання реальності зі знаками, символами – це і є моя концепція. Мені важко передати це словами. Бачення світу більш глибокого, більш багатогранного. Тобто, там будь-яка ідея може взяти участь, але на основі цього каркасу. А цей каркас дуже вільний. У мене є також ідея палімесу, скажімо. Це пергаменти, які вичищали, а потім писали на них. Це, по суті, ідея культури. Тому що постійно все змінюється... З самого початку в мене був квадрат, розділений на чотири частини, створюючи таким чином чотири світи, в які можна вписувати що завгодно. Поєднувалося непоєднуване. Це не була

Олександр Дубовик: «Мистецтво повинне бути не просто красиве, а й до чогось спонукати, щось підказувати, дарувати нові ідеї...»

ПІКАССО, МАТІС, КОКТО... ДУБОВИК

Дубовик. Діалог

Дубовик. Метаморфози

людських понять. Як вони знову склеюються, як вони спілкуються один з одним, як вони протистоять один одному. І як вони пояснюють один одного.

– Вас не лякає, що букет не має коріння...

– Букет – це умовна назва. Адже голова – це також букет? Букет – це, по суті, цілий світ. Людський і не тільки. Там стільки можливостей, що їх всі означити просто неможливо.

– Ви кажете про особистість. Людина, митець стає особистістю, напевне, на певному етапі зрілості...

еклектика. Це поєднання якихось суперечливих речей. Може бути колір і антиколір, площа і об'єм... Таке поєднання створює драматичну ситуацію...

– І знову ж таки, Ви кажете палімес. Тобто, Ви відкидаєте все те, що було до Вас і пишете зовсім новий текст?

– Ніяких нашарувань. Це нове поєднання. Я не пишу згори. Я не кажу, що це продовження чогось, це відгук на щось. Ці форми існують абстрактно. Вони відірвані від змісту, який існував колись,

і поєднуються в якусь іншу структуру. І завдяки цій структурі вони живі. Тому що ти постійно відчуваєш ці межі, можливості кожного поняття. Вони торкаються один одного, «труться» й іноді здається, відчуваєш, як сипляться іскри.

– Для Вас важливо, щоб Вас розуміли, чи Вам достатньо виповісти на картині себе, своє бачення і своє розуміння?

– Я вважаю, що мистецтво кожен розуміє на своєму рівні. Те, що йому потрібно, те, що він здатен сприйняти. Навіть реалістич-

не, навіть примітивне мистецтво має філософський підмуток. Художник може навіть про це не знати.

І тому кожній людині треба дати можливість думати. Коли все зрозуміло: те я бачив, це я бачив, і те бачив... А коли є інший хід, не випадковий для мене і випадковий, можливо, для того, хто дивиться на мою роботу, якщо ти хочеш зрозуміти, я даю матеріал для цього. Якщо не хочеш, воно декоративне, просто красиве, просто дивись, якщо тобі цього досить.

Ми познайомилися в Гантері, на березі того самого, вже знакового «Інжінірського» озера. В образі цього незнайомця, в його «формі» легко, з першого погляду, читався митець – художник, яскравий, мов його джінси кольору молоді вербової кори, й самотній, як його шоколадно-жовто-гаряча «гавайка». Про зміст же ми говорили пізніше, ввечері, «на каві» в оселі Юрка й Каріни Тарнавських, де зібралася публіка,

Хоч я вважаю, що мистецтво повинне бути не просто красиве, а й до чогось спонукати, щось підказувати, дарувати нові ідеї...

– **Ми говоримо про форму, але й колір, судячи з Ваших картин, має для Вас велике значення. Яке значення має колористика у вашій концепції? От Ваша дружина розповідала мені, що Ви шукали по планеті штани якогось дуже специфічного зеленого відтінку і знайшли їх лише в Німеччині?**

– По-перше, в мене українська душа. Я дуже люблю яскраві кольори, насичені, промовисті, живі. І де можу, я їх вживаю. А те, що стосується суто формального боку, то існує багато всіляких концепцій. Можна годинами про це говорити. В різних поєднаннях, у різних роботах той самий колір може відігравати зовсім іншу роль і звучати зовсім по-іншому.

– **Нині Ви визнаний, талановитий, знаний...**

– Геніальний... (сміється – дуже голосно й щиро – авт.)

– **Чи легко пробиватися до такого визнання?**

– Мій батько – розстріляний комуністичною владою український поет Михайло Дубовик. Я відчував це протягом усього життя. Ви ж знаєте, треба було різні анкети заповнювати, відповідати, хто твої батьки, чи був на окупованій території... І все це на мені висіло. Я знав, якщо буду другим, то нікуди не потраплю. Скрізь треба бути першим. Але так, щоб не зрадити батька й залишитися самим собою.

– **Непроста штука за радянських часів...**

– До інституту я сам вступав, закінчив його, в мене був диплом. Мої роботи дуже добре прийняли на Всесвітньому молодіжному фестивалі в 1957 році. Боже мій, коли це було?! А потім вже пішли рекорди. Я став членом Спілки художників – за рік. Потім був в усіх правліннях Спілки художників – України, Києва... В різних творчих комісіях. Офіційно в мене все було прекрасно... Пробачте, що я кажу: «Я, я, я...»

– **Не варто вибачатися, я ж так і запитала – про Ваше «Я»...**

– Я заснував молодіжну спілчанську секцію. Це була перша в Радянському Союзі молодіжна секція... Як це не парадоксально звучить, ми створювали її разом з міськомком комсомолу, який давав нам гроші на це і тим його участь, слава Богу, обмежувалася. Це був десь 1965-й рік. І наша група розгорнула велику роботу, щоб ввести модерне мистецтво в мистецтво українське. Ми їздили різними містами України – Харків, Донецьк, Дніпропетровськ, Запоріжжя, Одеса... Піднімали людей, робили галас... А потім, коли хрущовська відлига закінчилася, прийшли ті ж самі комсомольці

й розгромили нашу виставку... І я зрозумів, що це кінець. Треба тікати. Я вийшов з усіх цих структур і більше туди ніколи не повертався. Зрозуміло, змінювалися не лише доколишні порядки, а й я. Усе ж було за залізною завісою, доступної інформації про весь інший світ, що починається за межами тієї завіси, не було. Але я знайшов шлях. У київській бібліотеці закордонної літератури були мистецькі журнали – з Амери-

«срібного віку». Вони багато допомагали поетам, митцям, які втікали з Росії, навіть заснували франко-російський дім. Ми з дружиною там були кілька разів. Там є майстерні, можна працювати, ми й працювали. Одного дня влада містечка Берр-Лез-Альп запропонувала мені розписати капличку XVI століття. Це традиція Провансу. Там подібні каплички розписували і Пабло Пікассо, і Жан Кокто, і Анрі Матіс...

З Юрієм Тарнавським (праворуч), відомим поетом та прозаїком, на березі «інжінірського» озера в Гантері. Липень, 2014 р. Фото Каріни Тарнавської

ки, Японії, Франції... Прекрасні видання, з яких я й отримував ширшу інформацію про те, що відбувається в світі. Мій погляд на мистецтво докорінно змінився. Я вже не міг працювати так, як працював раніше. Але сталася катастрофа – мене як художника перестали приймати й сприймати. Причому скрізь. І це тривало 20 років. Була спроба виставки в 1985 році, але її вночі «зарізали» й почали погрожувати, що посадять мене в тюрму. Розгорівся скандал. Рятувало монументальне мистецтво. Там було вільніше. Бо там можна було робити наче б то декоративні речі, наче б то дизайн... І не так душили. Якби я виставив, те що робив для себе, для тисяч людей, мені перекирили б кисень остаточно. І так до 1989 року, коли мені запропонували виставку в Москві – там чомусь було трохи вільніше для творчих людей.

– **Виставка мала успіх і Вас запросили до Франції...**

– На мене справді посипалися запрошення з-за кордону. Франція, Берр-Лез-Альп, якщо ви маєте на увазі, була пізніше, вже в 1996 році.

– **У Берр-Лез-Альпі Ви розписали капличку. До Вас французи цієї провінції з подібною місією запрошували Пікассо, Матіса, Шагала... Як вдалося потрапити до такого товариства?**

– Я познайомився з двома братами-французами, професорами, інтелектуалами, які мають мають величезну колекцію російського мистецтва

Це дуже характерне ошатне містечко, неподалік Ніцци, оточене горами. Коли ми працювали, приходив кюре цього міста, приносив у плетеному кошику сир, хліб, молоко. Так що справді іноді здавалося, що надворі XVI століття.

Правда, люди, які готували нам стіни під розпис, розповідали, що було заздрощів та заздрощів, що, мовляв, роблять це не французи. Хто тоді знав Україну?

– **І навіть не росіяни... У Франції ж дуже сильні французько-російські культурні традиції...**

– Одна відома російська художниця признавалася відверто, що сама доплатила б будь-які гроші, якби їй дозволили розписати капличку Берр-Лез-Альп...

Працювалося мені прекрасно, я був абсолютно вільним у своїх творчих пошуках. Певний екзаме́н, правда, потрібне було витримати. Прийшов місцевий єпископ, подивився. Я саме закінчував розписи на двох стінах, на одній – Благовіщення, на другій – Плач. Це мої знаки, моє сприйняття. Єпископ, оглянувши мою працю, відійшов, перехрестився і прошепотів якесь слово, по-французьки. Я вже чув це слово і знав, що воно означає «прекрасно». Думаю, слава тобі, Господи!

– **Наскільки відрізняється сприйняття Вашого мистецтва в Європі й Америці?**

– Я не є регіональним художником. Якоїсь відмінності не помітив...

– **А сьогодні Україна до вашої творчості прихильна?**

– Тричі виставлявся в Українському національному музеї, Мистецькому Арсеналі, музеї Шевченка... І в багатьох інших...

– **Що привело Вас цього разу до Америки?**

– Хотів побачити своїх старих друзів. Ось Юрка Тарнавського...

– **Як Ви познайомилися?**

комп'ютера і чекають, щоб їхні роботи, ще не написані, купили. По всьому світі технічно прекрасно, геніально думають. Величезні полотна. Звучні імена. Але в них немає ані душі, ані сакрального сенсу, ані ідеї. Немає свіжого бачення світу.

– **Ми говоримо про українські тенденції?**

– Ні, це в усьому світі. Абсолютно однакове мистецтво нині скрізь. Це мультимисте-

– У Нью-Йорку на виставці. Потім я йому оформлював його трилогію, потім багато років просто спілкувалися...

– **Ви стали знаменитим...**

– Я не вважаю себе знаменитим... Я «геніальний», але не знаменитий...

– **Кожен митець, що б він не казав, хоче бути за-требуваним, побаченим, почутим ще за життя. Ви побачили, що потрібний, зрозумілий спочатку вдома чи в америках-європах й повернулися додому знаменитим?**

– І там, і там. Водночас. Але я не залежу від цього. Я роблю, що хочу. Навіть, якби це не купувалося, я все одно робив би. Я просто «дурний» у цьому сенсі. І вже нічого не можна змінити.

– **Помітила, що у Вас є ім'я, але немає позолачених орденів, високих титулів, звань... Невже не пропонували?**

– Я не маю ніяких звань, не хотів їх, бо вважаю їх радянським рудиментом. Не буду казати хто, але запитували: який тобі орден дати? Але я маю дві нагороди – від владики Філарета...

– **Ви віруюча людина?**

– Більш-менш. Але для мене віра – це вчинки... Себе виростити – це довго, але це надовго. Сильні ідеї сьогодні, на жаль, не виростають. Море людей, які думають однако-во. Ідеї не встигають вирости, бо для ідеї треба років 40-50. Мільйони людей сидять біля

цтво. Тобто, немає ідей, немає якоїсь однієї вищої істини. Колись існували групи, які об'єднувалися навколо якоїсь однієї ідеї. І це було нормально. Вони всі були індивідуалісти. Кожен з них вважав себе генієм, але їх об'єднувала ідея. Зараз те мистецтво, яке ми називаємо актуальним, це новий соцреалізм... Я не розумію людей, які думають однаково. Не має значення – Нью-Йорк це, Гонконг чи Недригайлів... Вони всі думають однаково. Для мене як митця це неприйнятно.

Це бачення світу горизонтальне. Там немає глибини, немає іншого виміру, немає якогось відчуття, що там є не тільки інформація, а й доля, є якісь ірраціональні речі, які не можна пояснити. Наприклад, Полок був чесним, те, що він робив, не було чистою комерцією. Коли він раптом відчув, що йому нецікаво працювати, він перестав малювати, впав у депресію й страшенно запив. Ідея закінчилася, митець вичерпався... Нині йде піар, все залежить, яка галерея, хто приводить, хто стоїть за твоєю спиною. Я почав вивчати історію всіх цих аукціонів, всі ці «фінти», все це зомбування людей і мені стало ще сумніше...

– **Але й це мине...**

– Боюся, що не скоро. Буде ще гірше. Конкуренція збільшується, треба крутитися, продавати і продаватися. Світ став прагматичним, а від того нуднішим й зовсім нецікавим.

Розмову провела Катерина Кіндрась

У ГРОМАДІ

Минулої неділі, 5 жовтня, Окружна Нью-Йоркська управа Союзу українок Америки (СУА) разом зі 125-м відділом відсвяткували День союзниці та 70-ліття журналу СУА «Наше життя».

Святкування відбулися в Українському Народному домі в Нью-Йорку. Урочисто й водночас, як і пасує українській жінці, в затишній і гостинній обстановці.

Імпрезу благословив парох церкви Святого Юра отець Вернард Панчук. Ведуча - голова Нью-Йоркської округи Галина Романишин представила учасників, гостей свята й коротко відзвітувала про діяльність округи.

«Традиційно День союзниці ми відзначали наприкінці серпня на Союзівці, але на одному із засідань наша управа вирішила відсвяткувати його в Нью-Йорку і сьогодні це, по суті, нью-йоркський дебют, - сказала вона. - Наша округа почала працювати в 1940-ві роки. Першою її головою була Юлія Ярош. На нашому засіданні сьогодні присутні голови Нью-Йоркської округи, які очолювали її в різні періоди - Марія Томоруг і Надя Савчук. Округа бере участь в усіх заходах української громади Нью-Йорку й підтримує всі проекти СУА. Наприклад, за нашою округою закріплено пансіонат у місті Полтаві. 83-й відділ (голова Наталя Дума), який цього року святкуватиме своє 50-ліття, має давні тісні контакти із союзницями Луганська й постійно надсилає і надсилає їм гуманітарну допомогу.

Найстарший відділ округи - 1-й (голова Марія Лихач). Кожна його союзниця - це історія. Активну участь беруть в українському організованому громадському житті союзниці й 113-го відділу (голова Ілона Сочинська). Принагідно хотіла б подякувати Христині Самійленко, яка багато років очолювала цей відділ й дуже активно працювала. Зокрема, він постійно підтримує Український музей. 125-й відділ (голова Марія Андрійович) - один з наймолодших, існує трохи більше 10 років. Він найбільше прилучився до проведення нинішнього святкування...»

Галина Романишин знайшла теплі слова вдячності всім своїм відділам і кожній союзниці, яка докладає посильних зусиль, аби «голос наш не вмовк».

Про 70-літній шлях журналу «Наше життя» розповіла його чинна головна редакторка Лідія Слиж. «Візитною картою СУА є двомовний журнал „Наше життя“, який виходить щомісяця безперервно від 1944-го року (нині англomовну частину журналу редагує Олесь Валло), - сказала вона й окреслила політичну, освіт-

ницько-просвітницьку, гуманітарну та суспільну діяльність організації, друкованою трибуною якої є «Наше життя». «Зберігаючи й примножуючи свої традиції, Союз українок Америки потребує припливу нових сил. Головна Управа СУА в березні цього року розпочала кампанію залучення нових членок. Отож, запрошуємо всіх жінок незалежно від віку, віровизнання й політичних переконань до наших лав. Кожна жінка може знайти в нашій організації щось цікаве для себе. Ми почуваємо себе однією великою родиною, де панує дружня творча співпраця задля майбутнього української діаспори Америки, для розвитку й процвітання незалежної України», - підкреслила пані Л.Слиж.

На святкуванні Дня союзниці та 70-літнього ювілею «Нашого життя» було багато привітань - від голови Союзу українок Америки Маріанни Заяць, голови Союзу українок України Орислави Хомик, голів та представниць відділів СУА, лікарів-довголітнього ведучого рубрики в «Нашому житті» про здоров'я жінки Ігоря Магуна, президента кредитової кооперативи «Самопоміч» у Нью-

художнім керівництвом Надії Лемеги з Нью-Джерзі.

На святкуванні згадали теплим спомином і хвилиною мовчання одну з попередніх головних редакторок «Нашого життя» Уляну Старосольську, яку в нашій громаді всі називали лагідно пані Ляся. Вона була талановитою письменницею й самобутньою, яскравою журналісткою, яка прожила важке, довге (майже 100 років), але насичене змістом і подіями життя.

Головний редактор «Нової газети» Валентин Лабунський, який привітав колег з журналу «Наше життя» з 70-річним ювілеєм, пригадав, як демонструючи журналістську солідарність, пані Ляся подарувала йому з дружиною, коли вони тільки-но прибули до Америки, друкарську машинку, аби й тут добре писалося і все друкувалося. Вона не любила песимістів, людей, які на все нарікали, й полюбляла повторювати: «Все залежить від людини: можна прожити 70 літ як комета, як один день, а можна коптити і коптити один день, як цілих 70 літ».

Пані Ляся володіла неповторним почуттям гумору. Коли

Головна редакторка журналу «Наше життя» Лідія Слиж вручає лікарю, постійному ведучому рубрики «Здоров'я» Ігорю Магуну почесну відзнаку

70 ЛІТ, ЯК ОДИН ДЕНЬ, І ОДИН ДЕНЬ, ЯК 70 ЛІТ

Президент кредитової кооперативи «Самопоміч» у Нью-Йорку Богдан Курчак вручає від імені кредитівки голові Нью-Йоркської округи СУА Галині Романишин грошовий дарунок

Учасники та гості свята. Фото на згадку

Йорку Богдана Курчака, який вручив Нью-Йоркській округі СУА від імені кредитівки грошовий дарунок.

Окрасою святкувань став концерт, у якому взяла участь вокальний дует «Лісова пісня» (Алла Куцевич і Людмила Грабовська), юна, але вже знана в громаді солістка Ксеня Качурак, вокально-інструментальний гурт «Четверта хвиля» та танцювальний ансамбль під

одного разу на якійсь імпрезі її хотіли посадити поруч з однією неприємною персоною, яка славилася солоденьким голоском і нещирим заграванням до всіх, пані Ляся попросила: «Пане передсіднику, чи не можете ви пересадити мене на інше місце, бо в мене цукриця».

Вона написала блискучу книгу «Розкажу вам про Казахстан» (Нариси про пережите), в якій описала всі страждання й по-

невір'яння її славної родини, яку радянська влада намагалася знищити, як представників невисокої їй галицької інтелігенції. Пані Ляся пройшла цю каторгу, але не тільки вижила, а й не озлобилася, не зневірилася, а залишилася такою ж інтелігентною, життєрадісною й щирою, яким був її батько - знаний у Львові адвокат, який захищав на польських судових процесах українських патріотів.

Атмосфера в залі Українського Народного дому того недільного вечора була по-справжньому домашньою. Було весело і смачно, бо організатори святкувань подбали й про смачний обід, і про чудовий концерт. А насамкінець було розіграно лотерею. Щасливці, яким поталанило, дістали повні кошики, мабуть же, смачних напоїв та наїдків.

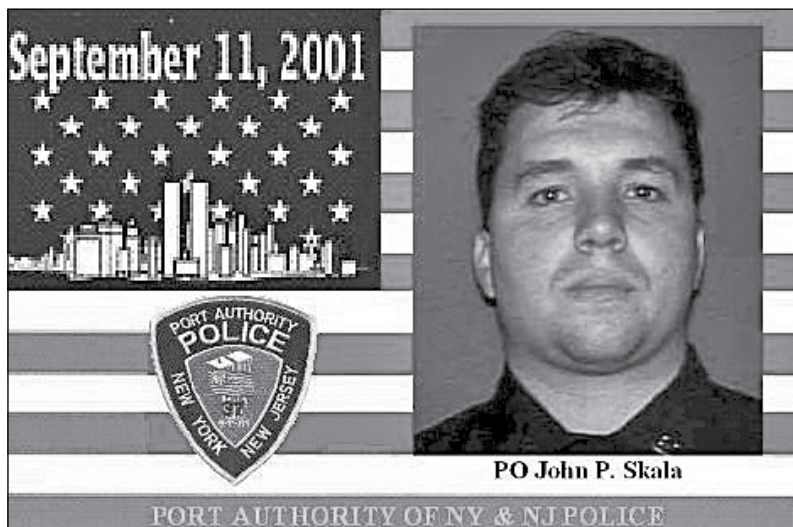
Вл. інф.
Фото Марії Андрійович та «НГ»

У ГРОМАДІ

Патріотизм – це не тільки слова про любов до Батьківщини, але й готовність покласти життя за неї. З точки зору викликів, які постали сьогодні перед Україною, постать Івана Скали є прикладом для нас усіх.

Друзі називали його Ясем, з чим пов'язана цікава дитяча історія. Батьки називали Івана Івасем. В дитинстві він не міг чітко вимовляти букву "к"; тому, коли кликав свою сестру Ірку на допомогу й неправильно вимовляв її ім'я, вона на нього дуже ображалася. Не в змозі витерпіти знущання над своїм іменем, Ірка перекурила Івасе ім'я, назвавши його Ясем. Це прізвище закріпилось не тільки серед друзів, у школі, але і в СУМі, а потім і на службі в поліції, де колеги-американці також називали його Ясем...

Іван Скала служив офіцером у відділку поліції, який обслуговує адміністрацію порту Нью-Йорку та Нью-Джерсі. 9/11/2001, в момент атаки терористів на вежі-близнюки, він був при виконанні своїх службових обов'язків офіцера патрульної служби. За сигналом тривоги за якусь мить він опинився у самому пеклі подій, де зважувалися на терезах Фатуму долі тисяч людей. Не вагаючись, він вихопив у товариша (вдома

Іван Скала був сумівцем осередку ім. Мирона Тарнавського в Пасейку

у якого залишилися дружина та дитина) єдину захисну дихальну маску й разом з групою офіцерів поліції пішов на допомогу іншим. Як парамедик, він був готовий надати потерпілим першу допомогу на місці. За першим разом, допоміг витягнути з вогню одну людину. Далі, у складі іншої групи волонтерів піднявся на 30-й поверх другої вежі, щоб врятувати тих, хто опинився у вогняній пастці.

Привітний, працьовитий, життєрадісний та великодушний, Ясь завжди дбав про інших. Ці чесноти були важливою частиною його виховання в сім'ї українських іммігрантів з Лемківщини та в Спілці Української Молоді (СУМ) в Америці.

Кожен з тисяч загиблих 9/11 має свою родинну історію, але історія Яся особлива для всіх українців Америки – вона відкриває український вимір цієї трагедії. Патріотизм – це не тільки слова про любов до Батьківщини, але й готовність покласти життя за неї. Попри численні державні нагороди від американського уряду, якими Яся було відзначено за зразкову службу, а також мужність та відвагу при затриманні 7 злочинців, його ім'я завжди буде асоціюватися з героїським вчинком, з найвищим виявом людяності, коли 11 вересня 2001 року він віддав своє життя, рятуючи інших.

ЯСЬ І МИ

Залізний Хрест, вручений родині Івана Скали

З точки зору викликів та цінностей, які є основою життєвого вибору, постать Івана Скали є прикладом для всієї української молоді. Ті засади, які становлять основу українського громадського життя в Америці, невидимими нитками пов'язують нас як з Америкою, так і з Україною. Подібно до тисяч інших сумівців, вибір Іван Скали було закладено його активною участю у виховно-патріотичній діяльності СУМу та житті української громади. Його завжди можна було побачити серед волонтерів на сумівських імпрезах. Відданість своїй громаді та українській культурній спадщині органічно поєдналися в

ньому з відданістю професійним обов'язкам та найголовнішому вибору в своєму житті.

Напевне, не кожна людина має те відчуття гідності та честі, щоб кинути виклик смерті й злу, але кожна людина має перед собою цей вибір у критичних обставинах. Саме тому серед людського роду є тверді як скеля люди (недаремно Іван Скала мав таке прізвище), які ведуть за собою й свідомо роблять цей вибір.

Американці шанують своїх героїв. Іменем Івана Скали названо вулицю в Мангетені навпроти адміністративного будинку поліції порту Нью-Йорку – Skala Court, будинок служби швидкої допомоги у Пасейку (штат Нью-Джерсі), встановлено нагороду його імені найкращому парамедіку Пасейку. Іванові Скалі було присвячено численні меморіали, спортивні змагання, мистецькі вечори в Пасейку та багатьох сумівських осередках Великого Нью-Йорку. Під час 51-го Всеамериканського маніфестаційного Здвигу відбулося вручення Залізного Хреста Заслуги, найвищої сумівської відзнаки, родині Івана Скали з осередку СУМ ім. Мирона Тарнавського в Пасейку.

Віктор Курилик,
пресовий референт
КУ СУМ

УКРАЇНА, ШЕВЧЕНКО І МУЗИКА

Наукове Товариство імені Шевченка, Український Інститут Америки за підтримки Української Вільної Академії Наук запрошують на концерт «Україна, Шевченко і музика», який відбудеться 7 грудня в престижному концертному залі Markin Concert Hall у Нью-Йорку.

У ньому візьмуть участь Оксана Дика, знаменита оперна співачка (сопрано), яка полонила італійську публіку в Ла Скала, а в квітні наступного року виступатиме на сцені Метрополітен-опери, Соломія Івахів (скрипка) та Ангеліна Гаделя (фортепіано). Концерт стане завершальним акордом святкування юві-

лейного Шевченківського року, присвяченого 200-літю з дня народження Великого Кобзаря.

Придбати квитки можна вже сьогодні.

Телефони для довідок: (212) 501-3330; (212) 254-5130.

Стежте також за рекламою в нашій газеті.

ПАМ'ЯТІ АНДРІЯ ПАЩУКА

4 жовтня в Українському Інституті Америки відбувся вечір пам'яті Андрія Пашука, який відійшов у вічність минулого року.

Андрій Пашук народився на Волині, в Луцьку, в родині українського депутата до польського Сейму, який пізніше був репресований і закатований злочинною більшовицькою владою на Соловках. Доля закинула Андрія на Захід, де він в Мюнхенському університеті закінчив студії з інженерії й пізніше працював на солідних посадах у престижних компаніях Америки й світу. В 1960-ті роки він брав активну участь у зборі коштів для відкриття Інституту українських студій при Гарвардському університеті. Майже півстоліття Андрій Пашук був активним членом Українського Інституту Америки, членом управи, віце-президентом. Він був ініціатором, мозковим центром і двигуном багатьох українських ініціатив.

Будучи успішним в Америці, він крізь усе своє життя, до останніх днів проніс у своєму серці велику любов до України.

Концерт відбувся в рамках музичної серії MATI (Music at

Учасники концерту пам'яті з вдовою Андрія Пашука Ларисою (п'ята зліва)

the Institute), співзасновником і виконавчим директором якої був Андрій Пашук та постійно підтримував її. У ньому взяли участь ушановані українські музиканти й співаки Оксана Кровицька, Соломія Івахів, Наталка Хома, Олег Криса, Володимир Винницький, Микола Сук. Для більшості з них це був не просто концерт-реквієм, а спосіб ще раз висловити свою вдячність людині, яка відіграла важливу роль не лише в житті української громади, а й у їхньому персональному.

Пролунали твори Л. Бетговена, Й. Брамса, В. Барвінського, О. Нижанківського, Д. Січинського та інших відомих композиторів.

Під час вечора Калина Бойчук від імені родини сердечно подякувала Українському Інституту Америки й усім присутнім за теплі слова й живу пам'ять про українського патріота й будівничого організованого громадського українського життя в Америці Андрія Пашука.

Фото
Агнешки Кравчик

ВІД ШТАТУ ДО ШТАТУ

Вайомінг, як і Айдахо, «трапився» нам «по дорозі» – шляхом із Солт-Лейк-Сіті до Єловстоунського національного парку. Таблички на гайвеї змінювалися, немов вивіски крамниць у провінційному торгівельному центрі – одна манливіша іншої. «Old Trail Town – the Heart of the Wild West». «Містечко Старої дороги – серце Дикого Заходу», – прочитали ми й не втрималися, щоб не звернути на неї, розуміючи, що побачити справжній Дикий Захід, можна лише з'їхавши з автомагістралі на манівці. І манівці справді привели нас у XVIII століття, куди ми «переселилися», переступивши «поріг» цього міста.

Old Trail Town – це місто-музей під відкритим небом у іншому знаменитому місті – Коді. Асфальт і бетон тут не заважають відчувати «серцебиття» Дикого Заходу – їх тут просто немає, натомість від хати до хати, від салуна до салуна, від фургону до фургону веде дерев'яний «boardwalk». Очевидно, щоб атмосфера виглядала більш достовірною. А й справді, зазираючи в спальні колись щасливих і не зовсім осель, блукаючи поміж сірих, вицвілих від дощів та вітрів, давно списаних бричок й фургонів, роздивляючись розмиті часом світлин (дивно, що збереглося стільки фотокарток тієї пори!), за якихось півгодини нас уже не полишало відчуття, що потрапили в зовсім іншу епоху.

Серед «живих експонатів» музею ми помітили й перші ковбойські капелюхи, тут же дізнавшись, що Вайомінг, Дикий Захід та й вся Америка зобов'язані ними Джону Баттерсону Стетсону. Син шевця-капелюшника народився в Нью-Джерсі, але з початком «золотої лихоманки» вирушив на пошуки примарного раю – освоювати Дикий Захід. За легендою, перший ковбойський капелюх майстер пошив після полювання з друзями. Першим його покупцем став вершник, що першим зустрівся на дорозі. Капелюх йому припав до душі й той не поскупився заплатити за нього аж 5 доларів. Виготовлений Джоном Стетсоном головний убір був вигідний з багатьох боків: широкі криси захищали від сонця й дощу, легко роздмухували вогнище, в такий капелюх при біді навіть можна було легко набрати води... У 1865 році Джон Баттерсон Стетсон поставив шиття ковбойських капелюхів на виробничий конвеєр, відкривши у Філадельфії компанію Boss of the Plains («Господар рівнин»), й упродовж двох десятиліть шив ковбойські капелюхи, по 2-3 тисячі на рік.

У Місті Старої дороги живе доба 1879-1901 років. Живе і вмирає. Тому що дерев'яні вимостки, зрештою, привели нас на цвинтар. Тут, розповів екскурсовод, знайшли свій останній прихисток чимало «народних героїв» тієї пори. Джонсон Печінкоїд (Liver-Eating Johnson) – один з них. Над

його могилою вивиснується бронзова скульптура, де виведено дати життя і смерті: 1824-1900. Його легендарна постать стала прототипом головного героя у фільмі Роберта Редфорда «Jeremiah Johnson». Вчитуючись у його біографію, а ще більше вслухаючись у легенди, яким вона оповита, не раз і не два ловили себе на думці, що американський Дикий Захід був нерідко занадто диким.

Джон Джонсон був «Mountain man» – «маунтменом». Так на Дикому Заході називали мисливців і торговців хутром. Період розквіту їхнього бізнесу припадає на 1820-1840-ві роки – тоді «маунтменів» у цих краях промишляло тисяч три, не менше. Більшість з них працювали на великі «бізнеси», такі як Американська хутряна компанія чи Хутряна компанія Скелястих гір. Але були й «вільні траппери». Щорічний збір маунтменів називався «рандеву». Хоч насправді це був великий ярмарок, де мисливці продавали хутра, а купці те добро скуповували. Джон-Печінкоїд

Родео. Заради цього видовища до малонаселеного штату Вайомінг приїждять тисячі туристів з усього світу

С ТАРОЮ ДОРОГОЮ ДИКОГО ЗАХОДУ

Наша довідка: Вайомінг – 44-й штат Америки, один із штатів так званого Дикого Заходу, який увійшов до складу США 10 липня 1890 року. На географічній мапі країни утворює правильний прямокутник. Загальна площа – 253,3 тисяч кв. кілометрів, населення – 525 тисяч осіб. На території штату в резервації Вінд-Рівер до сьогодні живуть індіани племен шошони і арапаго. На півночі межує зі штатом Монтана, на сході – з Південною Дакотою та Небраскою, на півдні – з Колорадо та Ютою, на заході – з Айдахо. У західній частині штату височіють Скелясті гори, найвища точка яких у Вайомінгу – гора Ганнет-пік (4207 метрів над рівнем моря). Східна територія штату розташована на Великих рівнинах, які перетинаються Чорними горами. На південному заході розташовані рівнини плато Вайомінг. Основні річки – Єловстоун, Грін, Снейк. Близько 16 відсотків території штату вкрито лісами. Серед цінних порід дерев зустрічаються широколистяна сосна, дугласія, осикоподібна тополя. Клімат різко континентальний, прохолодний, сухий. Добре розвинені тваринництво та рослинництво – на штучно зрошуваних територіях вирощують зернові, цукрові буряки, картоплю; видобуток нафти, газу, урану; нафтохімічна, деревообробна промисловості, а також туризм – штат славиться своїми національними заповідниками – Єловстоунським національним парком і Національним парком Гранд-тітон. Важливу роль у освоєнні штату відіграло будівництво залізниць «Юніон Пасифік». Столиця й найбільший адміністративний центр – Шаєн. Образні назви – «Штат рівності» (Equality State), «Ковбойський штат» (Cowboy State), «Захід – назавжди!» (West Forever!).

Вайомінг – це штат ковбоїв

буд кремезним чоловіком, зростом 185 сантиметри і вагою до ста кілограмів. Сам він розповідав, що народився в Литл-Йорку, що

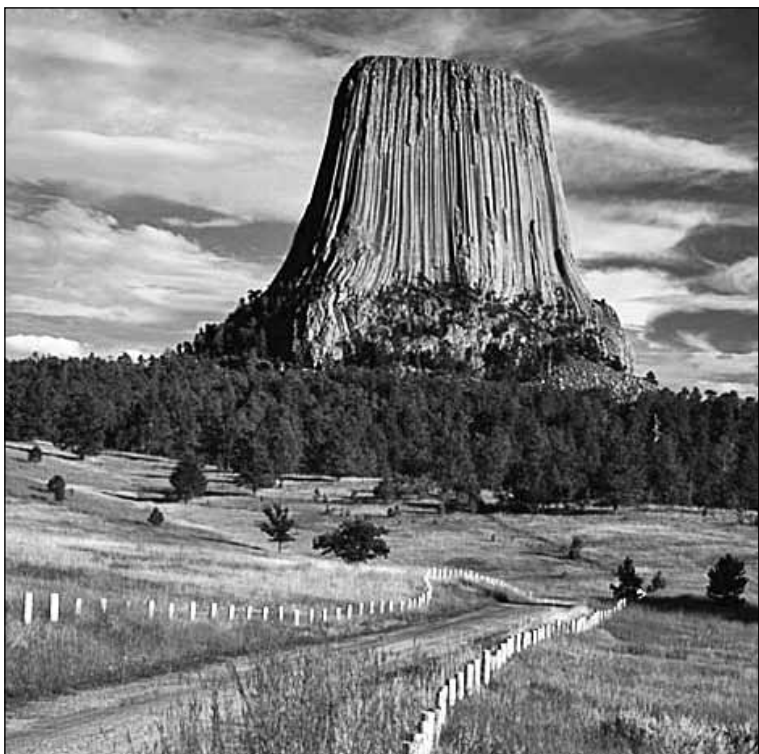
в штаті Нью-Джерсі. У 1846 році Джон пішов служити на флот, навіть брав участь у американсько-мексиканській війні. Але одного

разу не стримався й вдарив зарозумілого офіцера. Флот після цього довелося залишити, ім'я змінити. Так доля привела Джо-

на Джонсона до Вайомінгу, де він шукав золото, постачав дровами пароплави. Та чого тільки він не робив!.. Зрештою, одружився з індіанкою з племені кроу, яка йому припала до душі й яку він покохав усім серцем. Одноплемінці, однак, не могли їй вибачити кровної зради і в 1847 році вбили. Джон Джонсон також не міг вибачити такої наруги над його почуттями і став на стежку війни. Впродовж 25 років він знищував усіх кроу, яких тільки зустрічав на своєму шляху. І непросто вбивав їх, а, за переказами, вирізував печінку кожного свого ворога й з'їдав її сирію. Через те й отримав прізвисько Джонсон-Печінкоїд.

Одного разу Liver-Eating Johnson пройшов 500 миль, щоб побачитися зі своїми рідними, але дорогою його захопили в полон чорноноги (індіани племені блек-фут) й вирішили продати кроу за велику винагороду. Джонсона зв'язали шкіряними ремнями й помістили в «камеру попереднього ув'язнення». Однак він зумів зубами розжувати й розірвати свої пута, а охоронця скальпувати... Наприкінці життя, розповідають усе ті ж легенди, Джонсон-Печінкоїд все-таки помирився з кроу, ставши їхнім «братом», але його ім'я ще довго, протягом усієї другої половини XIX століття, наводило жах на Вайомінг, Монтану й доколишні штати.

Власне, «музеєм під відкритим небом» можна назвати будь-яке родинне Вайомінгське ранчо. «Pitchfork» – одне з найцікавіших. Бо саме тут знімалася легендарна реклама цигарок марки «Мальборо». У місцевому музейчику можна побачити поховальні фотографії, на яких зупинено миттєвості щоденного життя фермерів-пастухів – тих, кого в Америці називають «ковбоями». У «Pitchfork» можна зустріти унікальну тваринку – чорноногого американського тхора, якого багато років поспіль учені вважали вимерлим видом.

Чортова вежа

Old Trail Town – серце Дикого Заходу

У ковбойських капелюхах у сувенірній крамниці міста Шаєн

Фото на згадку на кордоні Вайомінгу – планети родео та ковбоїв

У 1981 році місцевий фермер, не вірячи своїм очам, побачив на ранчо самця й самицю цього рідкісного виду тхорів і зателефонував до самого Вашингтона. Звідти приїхала ціла експедиція вчених, які надовго поселилися на ранчо. Минули роки, й популяцію вдалося відновити. Так що «Pitchfork» продовжує «творити історію».

Не менш приємно, ніж на ранчо, відпочивати й у невеличких містечках Вайомінгу, з їхньою унікальною, домашньою атмосферою. У старих затишних готелях майже немає модерних меблів, а в голлі при вході вже зранку наспівує свої пісні в стилі кантрі ковбой-пенсіонер. На головній вулиці, як правило, тісно прилягають один до одного одно-двоповерхові будиночки, в маленьких крамничках продають справжні, автентичні сувеніри місцевого виробництва, в барах, які тут і досі називають архаїчним слівцем «салун», наливають віскі, а в книгарнях продають книжки переважно про природу, коней і родео.

Вайомінг – це один з найглухіших й водночас найпрекрасніших американських штатів. Якщо хтось хоче побачити бодай раз у житті справжнє, а не бутафорне родео, він мав би приїхати в останній тиждень липня до столиці штату – міста Шаєн на найстаріше й найколеритніше родео світу (Cheyenne Frontier Rodeo). Його історія сягає 1897 року. До речі, ще до цього саме у Вайомінгу відбулися перші змагання ковбоїв за заздалегідь визначеними правилами. Це сталося в 1872 році, в тому ж таки Шаєні. Але тільки починаючи з 20-х років ХХ століття, родео почали називати спортом.

Родео насправді – це кілька видів змагань: спроба всидіти на дикуму бичу, на мустангу без сідла та з сідлом, лови бика лассо, завалювання бика, перегони до вкола діжок...

Найвидовищніші змагання, які, власне, й називаються «родео» – скачки на «дикуму бичу» чи необ'їждженому коні – бронко. Ковбой має не лише протриматись верхи впродовж 8 секунд, а й показати потенціал тварини, прищипуючи її. Якщо бик чи кінь-бронко поводяться не досить «спритно», судді можуть призначити повторний старт на іншій тварині.

У родео беруть участь так звані «булфайтери», які відволікають бика після падіння ковбоя, аби розлючений бугай не затоптав ковбоя або не забив його до смерті своїми рогами. Уявити Вайомінг без родео – це все одно, що Париж без Ейфелевої вежі. Разом з тим у цього «спорту» й «розваги» чимало критиків й противників, зокрема тих, що відстоюють права тварин. Хоча, здається, на масовість захоплення цим видовищем це не дуже впливає. Американська Асоціація професіоналів родео налічує близько 5 тисяч членів і влаштовує щороку близько 650 відбірних змагань.

В глибинці Вайомінгу є ще одне диво – Чортова вежа (Devil's Tower). Ця таємнича матінки-природи височіє над рівниною, неначе велетенський пеня дерева-гіганта. Місцеві індіани завжди вважали, що у вежі живуть злі духи й відчували перед нею неабиякий містичний страх. Перші білі мандрівники, які побачили цю дивну вершину, були вражені незвичайним видовищем: коли над-

ворі сутеніло, над нею з'являлися загадкові світлові спалахи. Це настільки приголомшувало, що слідом за індіанами, містичний страх поселявся і в душах, здавалося б, освічених мандрівників. Ця 386-метрова вершина з 1906 року вважається національним пам'ятником США. Тривалий час через правильну, майже циліндричну форму, вчені вважали цю гору штучною спорудою, подібною до єгипетських чи ацтекських пірамід. І тільки тоді, коли Чортову вежу вдалося детально обстежити, стало ясно, що це витвір природи.

Ще більший шок пережили альпіністи, які першими залізли на гору. Її верхній майданчик був ідеально рівним, неначе гігантський стіл, або спеціально створений для приземлення літаючих тарілок майданчик. Усе це блискавично використав Голівуд у своїх містично-фантастичних фільмах. Сьогодні до Чортової вежі з усіх усюд з'їжджаються в пошуках нових відчуттів альпіністи й просто диваки на кшталт нас. Вони довго вдивляються в її ідеальні форми, а потім розпочинають сходження. Деякі з них розбивають на «столи» намети й там живуть. Першим у 1893 році її підкорив місцевий фермер Вільям Роджерс. Він готувався до цієї події два роки, збудувавши драбину небаченої висоти – 350 футів. Його сходження було приурочене до Дня незалежності США й широко розрекламоване по всій Америці. Глядачам обіцяли за дурно випивку й закуску, сіно для коней і забаву аж до рання. Але головне, заради чого вирушили у Вайомінгську глушину сотні американських туристів – це побачити шоу альпініста-самогубця. Роджерс їх не розчарував. Він виліз на «стіл» спочатку по саморобній драбині, а потім – вертикальними кам'яними колонами. Діставшись до плоскої, хоч яйце коти, вершини, герой під ревіння багатотисячного натовпу увіткнув у неї американський державний прапор. Через два роки шлях Роджера на вершину повторила його дружина, скориставшись тією ж драбиною.

До речі, жінки цього штату – одні з найамансипованіших у США. В 1869 році влада Вайомінгу (тоді він мав статус території) вперше в США надала виборче право жінкам, за що він отримав прізвисько «Штат рівності». Першою жінкою-губернатором стала Неллі Росс. Разом з чоловіком, який був губернатором Вайомінгу до неї, вона докладала велетенських зусиль, аби зберегти дивовижну природу штату від численних будівельників-бізнесменів. І коли в 1924 році чоловік помер, Неллі вирішила балотуватися на посаду губернатора й отримала більшість голосів.

Восени 1941 року Чортова вежа обійшла всі центральні газети світу. Приводом став трюк професійного парашутиста Джорджа Гопкінса. Він опустився на плоску «злетну смугу» вежі на парашуті. Злізти на землю з гори він планував з допомогою 1000-футової мотузки, яку йому скинули з літака, але від ударів об скелі вона для цієї мети стала непридатною. Минув день-другий, але шансів спуститися з «летовища для НЛО» ставало дедалі менше. За цією драмою стежив весь світ. Телеграми з порадами надходили з усіх усюд. Компанія Goodyear запропонувала свій

дирижабль, військово-морський флот – гелікоптер. Натовпи зівак терміново вирушили до Чортової вежі, аби на власні очі побачити, чим завершиться епопея Гопкінса. Щодня він виходив у прямий радіоефір, і американці разом з ним сміялися, коли Джордж казав, що йому на Чортовій вежі не вистачає лише Єви, щоб у разі нового всесвітнього потопа дати початок новій гілці людства. Над вежею кружляли літаки, скидаючи Гопкінсу їжу, воду, ковдри та теплий одяг. Минуло 6 довгих діб і, нарешті, спеціальний рятувальний комітет прийняв пропозицію молодого студента Джека Деранса, який запропонував піднятися на вершину групі альпіністів, обкрутити Гопкінса, як сніп, мотузками й обережно спустити на землю. Так і зробили. І коли Гопкінс, здоровий і неушкоджений, переможно здійняв руки догори, тисячі людей зааплодували йому.

Сьогодні ця незвична скельна формація притягує до себе не лише спортсменів і любителів гострих відчуттів, а й учених, які досі не дійшли єдиної думки щодо походження вежі. Більшість геологів вважає, що це оголене нутро вулкана. Колись мільйони років тому на цьому місці був вулкан – конусоподібна гора. Потім, коли він прокинувся, розпечена магла піднялася догори жерлом, знаходячи собі ходи в тілі вулкану й постійно охолоджуючись, не діставшись кратера й не вилившись назовні. З роками ерозія зруйнувала зовнішню, більш м'яку фактуру вулкану, яка осипалася до його підніжжя й була розвіяна вітрами. А внутрішній стрижень – його «шия» – оголилася. Завдячуючи цьому, людство має унікальну можливість бачити одну з тайн природи у вигляді застиглої на мільйони років природного монументу.

Вайомінг, напевне, можна було б назвати ще й найтихішим штатом Америки. Бо тут живе найменше людей – за чисельністю населення він поступається навіть Алясці. Якби не всюдисущі туристи – щороку його простори заповнюють до 5 мільйонів подорожуючих з усього світу. І насамперед через знаменитий на всю планету Єловстоунський парк, розповідь про який читайте в нашому наступному випуску.

**Катерина Кіндрась,
Валентин Лабунський
Нью-Йорк – Солт-Лейк-Сіті
– Шаєн – Вест Еловстоун**

**Життя без подорожей
неймовірно нудне й
нецікаве. Але вирушати в
дорогу навмання не варто - побутові й дорожні
проблеми можуть зіпсувати всю вашу відпустку.
Краще зверніться по допомогу до туристичної
агенції New Tours, яка по-
лагодить всі проблеми і
зробить вашу поїздку не-
забутньою. Тисячі марш-
рутів в Америці та світі.**

Телефон для довідок:

(718) 934-7644

або зайти на сайт:

www.newtours.us

**СПІЛЬНОТА
«МАТЕРІ В МОЛИТВІ»
запрошує всіх на**

ПРОЩУ ЗА ДІТЕЙ

З благословення
Високопреосвященного
Митрополита Стефана Сороки,
з нагоди 10-ї річниці заснування
молитовних спільнот «Матері в
молитві» в Америці

у суботу, 18 жовтня, 2014 р.
в Українській католицькій церкві
Св. Юра в Нью-Йорку
за адресою: 30 E 7th Street,
New York, NY, 10003

ВІДБУДЕТЬСЯ ВІ З'ІЗД СПІЛЬНОТИ

9:30 – 11:30 год. ранку – сповідь
10:00 год. ранку – вервиця за дітей
10:30 год. ранку – Свята Літургія
в намірі матерів і батьків за дітей
12:00 год. дня – молитви за дітей
12:30 - 1:30 год. – перерва

Під час перерви в нижній каплиці
церкви Св.Юра відбудеться
програма: «Українські новомученики – покровителі
християнських родин» (сестра Єлизавета, ЧСВВ)

1:30 год. по полудні – Акафіст до Пресвятої Богородиці
3:00 год. – благословення керівників молитовних груп
3:30 год. – оздоровчі молитви (о. Теодосій Ільницький),
посвячення ікон і вервочок
5:30 год. – вервиця за Україну
(молодіжна група «Чисті серця»)
6:00 год. – Свята Літургія за Україну

Оргкомітет спільноти «Матері в молитві» Америки
Тел. для довідок: (212) 674-1615 (церква Св. Юра)

INTERIOR RENOVATION

Apartment/House/Office/Store

Компанія пропонує як повний ремонт так і частковий:
ремонт кімнат, кухонь, ванних кімнат і т.ін.
Painting, Drywall, Remodeling Bathroom and Kitchen,
Hardwood Floor, Installation Moldings, Doors.

Хочете мати порядок, затишок і красу в своїй хаті – зверніться до нас!
Ви будете задоволені нашою роботою! Licensed & Insured

Телефони: (718) 340-3787-office (347) 649-4139– cell (Дмитро)
info@mycontractornyc.com. www.MyContractorNYC.com

АДВОКАТ СЕРГІЙ ГОШОВСЬКИЙ

- ◆ Купівля-продаж нерухомості, бізнесу
- ◆ Імміграційне право
- ◆ Нещасні випадки, травми
- ◆ Заповіти, трасти, розлучення

Hoshovsky Law Firm, 347 Fifth Avenue, Suite 1009, New York, NY 10016
(212) 532-8600 (212) 532-8601 Fax: (212) 208-4509

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР PALLADA

Заснований 1992

- Грінкарти (одруження, праця, об'єднання сімей, та ін.)
- Грінкарти через працедавця (Labor Certification)
- Оформлення документів для Візового Центру (NVC)
- Оформлення документів для вигравших у лотереї DV
- Отримання дублікату вигравшу у лотереї DV
- Візи нареченого або нареченої (K1)
- Робочі візи строком до шости років (H1B)
- Відновлення картки реєстрації прибуття до США (I-94)
- Продовження терміну перебування та зміна віз
- Довіреності та заяви
- Апостиль
- Нотаріус
- Травел паспорти для володарів грінкарт
- Натуралізація
- Громадянство
- Переклади документів
- Запрошення для тимчасового візиту в США

За інформацією відносно робочих годин
або для призначення Вашого візиту
просимо дзвонити за номером (212) 387-8683

98 Second Avenue, #2-A, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683 • Fax: (917) 522-9587 • E-mail: pallada@comcast.net

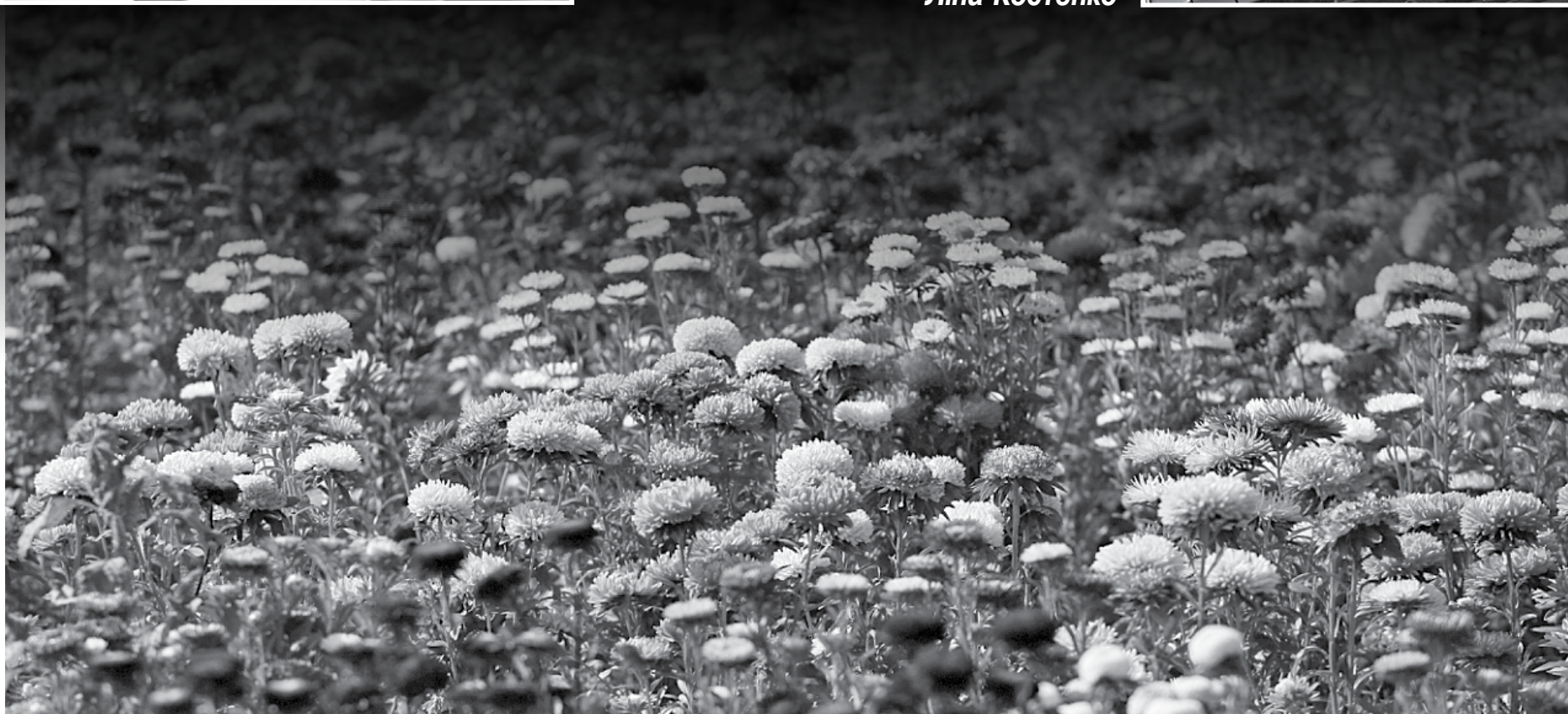
Дзеркало

У ХУРТОВИНІ АЙСТР

Двори стоять у хуртовині айстр.
Яка рожева й синя хуртовина!
Але чому я думаю про Вас?
Я Вас давно забути вже повинна.
Це так природно — відстані і час.
Я вже забула. Не моя провина,
То музика нагадує про Вас,
То раптом ця осіння хуртовина.
Це так природно — музика і час,
І Ваша скрізь присутність невловима.
Двори стоять у хуртовині айстр.
Яка сумна й красива хуртовина!

Ліна Костенко

Подбайте про Ваше завтра вже сьогодні!
**Відкрийте рахунок
 ІРА,
 щоб забезпечити своє
 майбутнє без турбот.**

Нові вищі відсотки!
3.30% АРУ*

Пенсійні рахунки є забезпечені до 250,000 тис. доларів Державною Адміністрацією Кредитових Спілок - NCUA.

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

Вигідно розташовані філії:

КЕРГОНКСОН:
 6329 Route 209
 Kerhonkson, NY 12446
 Tel: 845-626-2938
 Fax: 845 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:
 226 Uniondale Ave
 Uniondale, NY 11553
 Tel: 516 565-2393
 Fax: 516 565-2097

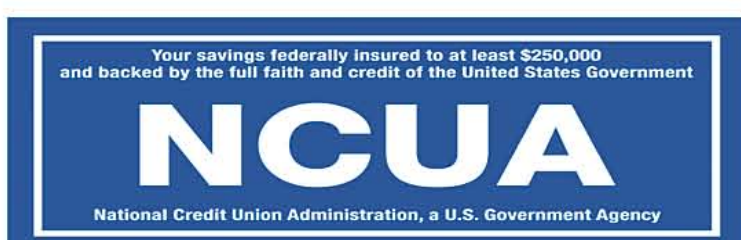
АСТОРИЯ:
 32-01 31st Street
 Astoria, NY 11106
 Tel: 718 626-0506
 Fax: 718 626-0458

ЛІНДИНГІРСТ:
 225 N. 4th Street
 Lindenhurst, NY 11757
 Tel: 631 867-5990
 Fax: 631 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfreliancenyc.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfreliancenyc.org

**Поза Нью Йорком дзвоніть
 безкоштовно:
 1-888-SELFREL**

*APY - Відсотки у річному відношенні з нараховуваною дивідендою. Дивіденда - 3.25% нараховувана денно може бути змінена без попередження.